

Naša budúcnosť: krásna, udržateľná, spoločná

eTwinning a Nový európsky Bauhaus

#eTwinning

Erasmus+

Obohacuje životy, rozširuje obzory.

Šport

Jean Monnet

Mládež

Vyššie vzdelávanie

Odborné vzdelávanie a príprava

Vzdelávanie dospelých

Školské vzdelávanie

Viac informácií o Európskej únii je k dispozícii online (<http://europa.eu>).

Luxemburg: Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie, 2022

Tlač	ISBN 978-92-9484-866-6	doi: 10.2797/887057	EC-07-22-150-SK-C
PDF	ISBN 978-92-9484-873-4	doi: 10.2797/843489	EC-07-22-150-SK-N
EPUB	ISBN 978-92-9484-997-7	doi: 10.2797/841265	EC-07-22-150-SK-E

© Európska únia, 2022

Túto publikáciu napísali Anne Gilleranová, Assi Honkanenová, Nikolaos Mouratoglou a Irene Paterakiová z Centrálnej podpornej služby eTwinning, ktorú prevádzkuje Európska školská sieť (EUN Partnership) na základe zmluvy s Európskou výkonnou agentúrou pre vzdelávanie a kultúru, a jej tvorba bola financovaná zo zdrojov Európskej únie. Vyjadrené názory sú len názormi dodávateľa a nepredstavujú oficiálne stanovisko verejného obstarávateľa.

Politika Európskej komisie o opakovanom použití dokumentov sa vykonáva rozhodnutím Komisie 2011/833/EÚ z 12. decembra 2011 o opakovanom použití dokumentov Komisie (Ú. v. EÚ L 330, 14.12.2011, s. 39). Pokiaľ nie je uvedené inak, opakované použitie tohto dokumentu je povolené na základe licencie Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). To znamená, že opakované použitie je povolené za podmienky, že bude uvedený autor a akékoľvek zmeny.

Na akékoľvek použitie alebo reprodukciu prvkov, ktoré nie sú majetkom Európskej únie, môže byť potrebné povolenie priamo od nositeľov práv. Európska únia nevlastní autorské práva k žiadnemu obrazovému materiálu, ktorý nenesie označenie autorských práv © Európska únia.

Autori

Fotografia na titulnej strane: © Pololia, Robert Kneschke - stock.adobe.com

Iné fotografie: © Nataliaderiabina, Bettapoggi, Syda Productions, Alphaspirt, Halfpoint, Yanadjan, Gorodenkoff, Davide Angelini, Insta_photos, GVS, Nabodin - stock.adobe.com

Grafický návrh: Cecilia Brugnoli

Naša budúcnosť:
krásna, udržateľná, spoločná

eTwinning a Nový európsky Bauhaus

Obsah

Predslov s. 6

Nový európsky Bauhaus s. 12

- 2.1. Štyri hlavné témy Nového európskeho Bauhausu
- 2.2. Vzdelávanie ako dôležitý pilier
- 2.3. Ďalšie kroky: transformácia miest vzdelávania a cena Nového európskeho Bauhausu v roku 2023

Záver s. 80

Príloha s. 84

Úvod s. 8

Nový európsky Bauhaus v projektoch eTwinning s. 20

- 3.1. Mission #Explorers of Nature
- 3.2. E.S.B.F. – Earth should not be a frying pan (ESBF)
- 3.3. SMILE – The School of Magic Inspiring Learning Experiences
- 3.4. European Art 2.0
- 3.5. Futurtopia
- 3.6. Be Smart – Be Part!

Zoznam použitej literatúry s. 83

*Mariya Gabrielová
Komisárka pre inováciu, výskum, kultúru,
vzdelávanie a mládež*

Nový európsky Bauhaus je pozvaním snívať, predstavovať si a experimentovať. Je to hnutie, ktoré skúma, ako môžeme vybudovať udržateľnú a inkluzívnu budúcnosť založenú na hodnotách, ktoré spájajú Európu. S návratom vojny na európsky kontinent v roku 2022 sa toto úsilie javí dôležitejšie ako kedykoľvek predtým.

Tohtoročná kniha eTwinning je zameraná na iniciatívu Nový európsky Bauhaus. Táto iniciatíva spustená Európskou komisiou v septembri 2021 je interdisciplinárnym hnutím, ktoré spája občanov, odborníkov, tvorcov politík a iné zainteresované stany. Predstavuje výzvu pre nás všetkých stať sa súčasťou dialógu a deliť sa o názory. Takisto ide o výzvu experimentovať a konať. Spoločne môžeme vybudovať budúcnosť, ktorá je udržateľná, inkluzívna a krásna.

Pre deti a dospelých v našej spoločnosti sú školy miestom, kde žijú a zároveň sa vzdelávajú. Sú to miesta, kde trávajú väčšinu času a získavajú vedomosti, rozvíjajú si zručnosti a rastú ako demokratickí občania. Naše školy by preto mali sústrediť pozornosť na udržateľnosť, kvalitu skúseností a inklúziu.

V tejto knihe nájdete šesť vynikajúcich projektov, ktoré môžu inšpirovať učiteľov a pedagogických zamestnancov k tomu, aby vyskúšali nové triedne činnosti alebo vyučovacie metódy a zhmotnili ich. Uvedené projekty ponúkajú inovatívne prístupy k školám a k vzdelávaniu a konkrétne myšlienky na triedne aktivity, predovšetkým projekty eTwinning. Tieto aktivity je možné vnímať ako ľahko použiteľné nápady, ale aj ako pozvanie zamyslieť sa nad vyučovacími postupmi.

Všetky projekty boli vytvorené ako súčasť eTwinning, čo je platforma, komunita a jedinečný rámec na rozvoj a skúšanie nových vyučovacích aktivít a na spoluprácu so školami v celej Európe a zapojených krajinách. Od roku 2005 eTwinning ponúka online platformu na podporu výmeny vedomostí a najlepších postupov a na spoločnú tvorbu projektov. V tejto súvislosti hrá eTwinning úlohu v hnutí

Nový európsky Bauhaus. eTwinning dáva učiteľom a školám možnosť rozvíjať si zručnosti, skúšať nové vyučovacie aktivity a cezhranične spolupracovať s inými školami.

Chcem poďakovať všetkým účastníkom eTwinning a predovšetkým učiteľom a žiakom, ktorí sa zapojili do realizácie projektov prezentovaných v tejto knihe. Tieto projekty sú príkladmi toho, ako môžeme pretvoriť naše školy a zmeniť tieto sny na realitu. Experimentovaním a zmenou vyučovacích metód, triednych činností a zapojením žiakov môžeme zvýšiť úspešnosť vzdelávacej skúsenosti a zmodernizovať ju.

Dúfam, že sa inšpirujete čítaním o týchto vynikajúcich projektoch. Je to dobrá príležitosť zamyslieť sa nad vlastnou praxou a excelovať vo vyučovaní. eTwinning na to ponúka perfektné prostredie, pretože sa

môžete spájať s ďalšími učiteľmi, neustále si vymieňať vedomosti a skúsenosti, navzájom sa od seba učiť a rozvíjať nové inovatívne projekty s vašimi triedami.

Dúfam, že sa chopíte výzvy, zapojíte sa do tohto hnutia a vytvoríte udržateľnejšiu, inkluzívnejšiu a krajšiu budúcnosť.

1

Úvod

Základné informácie

Európska komisia spustila iniciatívu Nový európsky Bauhaus ako environmentálny, ekonomický a kultúrny projekt, ktorý spája [Európsku zelenú dohodu](#) s našimi životnými priestormi a skúsenosťami s cieľom podporiť transformáciu Európy po pandémie COVID-19. V oblasti vzdelávania sa [odporúčanie Rady týkajúce sa metód zmiešaného učenia](#) v záujme vysokokvalitného a inkluzívneho primárneho a sekundárneho vzdelávania z dlhodobého hľadiska pokúša dosiahnuť digitálnu pripravenosť spájaním vzdelávacích prostredí a nástrojov. Navrhuje sa v ňom využívať rôzne vzdelávacie prostredia, ako sú verejné knižnice a komunitné priestory s cieľom podporiť pohodu, autonómiu a vzdelávanie prispôbené individuálnym potrebám vzdelávajúcich sa osôb. Okrem toho sa v [návrhu odporúčania Rady týkajúceho sa učenia zameraného na environmentálnu udržateľnosť](#) navrhuje podporovať pedagógov pri osvojovaní si vyučovacích metód, ktoré zlepšujú interdisciplinárne prístupy k vzdelávaniu zameranému na environmentálnu udržateľnosť, aby sa všetci študenti mohli stať aktérmi zmeny a naučili sa konať tak, aby vytvorili udržateľnejší svet.

Vzdelávanie v tom môže určite zohrať dôležitú úlohu, pretože učitelia môžu svojim žiakom pomáhať a inšpirovať ich v tom, aby si spoločne predstavovali a budovali udržateľnú, krásnu a inkluzívnu budúcnosť. eTwinning v priebehu rokov predviedol niekoľko príkladov projektov, v ktorých sa študenti venovali týmito činnosťami:

- predstaviť si školu snov a vysnívané mesto, krajinu alebo svet,
- prijímať opatrenia v reakcii na zmenu klímy a navrhnúť udržateľné riešenie,
- pociťovať začlenenie bez ohľadu na vek, pohlavie či sociálno-ekonomické prostredie alebo vzdelávacie výzvy, ktorým čelia,
- učiť sa o európskom kultúrnom dedičstve a inšpirovať sa umením a kultúrou,
- pracovať v rôznych online a fyzických prostrediach.

Počas pandémie sa jednotlivci zapojení do projektu eTwinning (ďalej len „účastníci projektu eTwinning“) ľahko prispôbili núdzovému diaľkovému vyučovaniu a zabezpečili pre svojich žiakov vysokokvalitné a inkluzívne vzdelávanie. Presnejšie povedané, na

základy rozhovorov uskutočnených pri tvorbe prípadových štúdií v tejto knihe mnohí účastníci projektu eTwinning tvrdili, že vďaka svojmu zapojeniu do projektu eTwinning už poznali platformy, nástroje a vzdelávacie stratégie potrebné na online vyučovanie a pociťovali istotu pri práci v online prostredí a pri organizácii spoločných online aktivít pre svojich žiakov. Okrem toho už používali rôzne vzdelávacie priestory ako školské ihrisko, múzeá a kultúrne centrá a online vzdelávacie priestory, a to najmä vtedy, keď počas pandémie nesmeli navštevovať fyzické miesta.

Komunita eTwinning, tak ako v predchádzajúcich rokoch, mala možnosť realizovať projekty a navštevovať rôzne stretnutia profesijného rozvoja zamerané na témy, ako sú kultúrne dedičstvo, inklúzia, zmena klímy, mediálna gramotnosť a dezinformácie. Všetky tieto vedomosti a skúsenosti sa spojili v téme projektu eTwinning na rok 2022, Nový európsky Bauhaus, na základe

ktorej sa učiteľia a žiaci môžu ďalej zamýšľať a prehodnotiť svoje školy z hľadiska aspektov a prvkov, ktoré robia vzdelávacie prostredie krásnym, inkluzívnym a udržateľným. Ako Carlotta zo školy Scuola Secondaria di 1° grado Materdona Moro v Taliansku názorne ukázala svojou kresbou: „Moja škola snov je škola, ktorá využíva alternatívne zdroje energie a ktorú obklopujú stromy. Žiaci sa do školy dopravujú bicyklom. Je to vysoko inkluzívna škola bez predsudkov, kde sa všetci žiaci môžu baviť.“

Čo táto kniha ponúka?

Cieľom tejto knihy je preskúmať iniciatívu Nový európsky Bauhaus a jej základné hodnoty – udržateľnosť, estetiku a inklúziu – ako to odrážajú projekty eTwinning realizované učiteľmi a žiakmi v celej Európe.

V prvej kapitole sa dozvieme, čoho sa týka Nový európsky Bauhaus a ako je táto iniciatíva spojená so vzdelávaním a s učením sa. V druhej kapitole sa prezentuje šesť prípadových štúdií projektov eTwinning, ktoré realizovali žiaci rôznych vekových skupín. V týchto projektoch sa zaoberali niekoľkými oblasťami Nového európskeho Bauhausu, ako je udržateľnosť, pohoda, estetika a inklúzia a boli vytvorené aktivity, ktoré poskytnú

žiakom hlboké vedomosti o rôznych výzvach a podporia kritické myslenie a kreativitu, zručnosti, ktoré budú potrebovať, aby sa stali aktérmi zmeny.

Pokiaľ ide o prípadové štúdie, učitelia zapojení do príslušných projektov mali vyplniť dotazník obsahujúci niekoľko otázok konkrétne určených riaditeľom škôl, žiakom a rodičom zapojeným do projektov eTwinning. Okrem toho sa dvaja učitelia z každého projektu zúčastnili na online rozhovoroch, v ktorých im boli položené doplňujúce otázky s cieľom získať hlbší prehľad o práci na projektoch. Po vypracovaní prípadových štúdií boli pozvaní odborníci na tému jednotlivých projektov, aby sa vyjadrili k obsahu a činnostiam projektov, pridali svoje pohľady a navrhli ďalšie zdroje a materiály, ktoré by mohli byť užitočné pre ďalších učiteľov.

IV každej prípadovej štúdii sa dozvieme o:

- myšlienke a koncepcii projektu,

- témach, ktorým sa projekt venoval a o tom, ako bol integrovaný do učebných osnov,
- vytvorených a realizovaných aktivítach na podporu kompetencií žiakov (digitálnej kompetencie, schopnosti spolupracovať, komunikovať atď.),
- súvislostiach projektu eTwinning s Novým európskym Bauhausom,
- školách snov, ktoré si predstavujú učitelia a žiaci.

Tieto prípadové štúdie sú len niekoľkými príkladmi projektov eTwinning, ktoré sa zaoberajú uvedenými témami, a my dúfame, že poslúžia ako zdroj a inšpirácia pre všetkých učiteľov.

Nezabúdajme, že na to, aby bola naša **budúcnosť krásna a udržateľná**, musíme všetci konať **spoločne**.

2

Nový europský Bauhaus

**Odborník: Vera Winthagenová,
Európska komisia**

Vera Winthagenová je tvorkyňou politiky, ktorá pracuje na navrhovaní politiky v Európskej komisii, pričom na hľadanie nových spôsobov tvorby politik používajú metódy navrhovania. Je vyštudovaná priemyselná dizajnérka so zameraním na dizajn orientovaný na človeka a participatívne metódy. V súčasnosti pracuje na [Novom európskom Bauhause](#), kreatívnej a medziodborovej iniciatíve, ktorá spája Európsku zelenú dohodu s našimi životnými priestormi a skúsenosťami a kombinuje udržateľnosť s inklúziou a krásou s cieľom vytvoriť nové riešenia pre budúcnosť.

Cieľom Nového európskeho Bauhausu je transformovať ciele Európskej zelenej dohody do kultúrnych, na človeka orientovaných a hmatateľných akcií, aby sa zlepšila pohoda a zdravie

občanov a budúcich generácií. Táto iniciatíva vyjadruje túžbu Európskej únie vytvoriť krásne, udržateľné a inkluzívne prostredia, produkty a spôsoby života v rôznych sektoroch našej spoločnosti a hospodárstva. Jej cieľom je poskytnúť všetkým občanom prístup k recyklovateľnému tovaru s nižšou uhlíkovou náročnosťou, ktorý podporuje regeneráciu prírody a chráni biodiverzitu.

Nový európsky Bauhaus je teda projekt nádeje zameraný na budúcnosť, ktorý do Európskej zelenej dohody vnáša kultúrny a tvorivý rozmer, rozvíja udržateľné a inkluzívne inovácie na miestnej, regionálnej, vnútroštátnej a európskej úrovni. Rovnako ako v čase historického Bauhausu – interdisciplinárnej umeleckej školy vytvorenej v roku 1919, ktorá vznikla v čase hlboké transformácie – sa nachádzame na začiatku novej éry. Pôvodní zakladatelia riešili túto transformáciu vo svojej práci a hľadali nádejné, optimistické riešenia nových výziev. Bauhaus sa rýchlo stal globálnym kultúrnym hnutím, ktoré spojilo umelcov, návrhárov, architektov a remeselníkov. Starý Bauhaus bol inšpiráciou na obnovenie medziodborového prístupu, ktorý je veľmi potrebný na riešenie výziev

našej doby, v ktorej opäť čelíme hlbokým premenám.

Ako prvý krok v tomto participatívnom projekte Európska komisia v rámci fázy spoločného navrhovania oslovila občiansku spoločnosť a zainteresované strany. Keď predsedníčka Ursula von der Leyenová v septembri 2020 ohlásila tento projekt, Európska komisia zverejnila otvorenú výzvu na podanie podnetov zameraných na to, čoho by sa

Nový európsky Bauhaus mal týkať, a na výzvy, ktoré by mal riešiť, a nápady a skúsenosti v súvislosti s existujúcimi najlepšimi postupmi na to, ako by sa to dalo dosiahnuť. Koncepcia Nového európskeho Bauhausu je založená na rôznych príspevkoch získaných počas tejto fázy. Iniciatíva sa za posledný rok dosť presadila a v septembri 2021 Európska komisia prijala [oznámenie](#), ktoré predstavuje jej koncepciu a ďalšie kroky.

2.1. Štyri hlavné témy Nového európskeho Bauhausu

14

Vytvoriť hnutie znamená pracovať s ľuďmi, zistiť, aké majú záujmy, potreby a motiváciu. Pri analýze podnetov z fázy spoločného navrhovania Komisia identifikovala štyri hlavné témy, ktoré by použila pri uskutočňovaní Nového európskeho Bauhausu.

Obnovenie spojenia s prírodou

V príspevkoch sa poukazovalo na väčšiu informovanosť ľudí a väčšiu ochotu riešiť zmenu klímy a znížiť vystavenie znečisteniu. Ľuďmi vnímaná potreba znovu sa spojiť s prírodou aj z dôvodu zdravia a pohody je podložená výskumom. Rozšírenie možnosti kontaktu so zelenými verejnými priestormi sa premieta do lepšieho

zdravia populácie a znižujú sa ním nerovnosti v oblasti zdravia súvisiace s príjmom. Riešenia blízke prírode využívané v mestách môžu pomôcť v otázke povodní a iných extrémnych poveternostných javov a zároveň zatraktívniť zastavané prostredie. Opatrenia v oblasti zmeny klímy sa už nevnímajú ako abstraktné, ale ako neoddeliteľná súčasť nášho každodenného života, ktorou sa môže zlepšiť kvalita ovzdušia, vody a pôdy a celkových životných podmienok. Je potrebné prejsť od perspektívy zameranej na človeka na perspektívu zameranú na život, inšpirovať sa prírodou a učiť sa z nej. V príspevkoch z fázy spoločného navrhovania sa zdôrazňuje kľúčová úloha vzdelávania

a kultúry v posune myslenia smerom k novému správaniu a hodnotám.

Znovunadobudnutie pocitu spolupatričnosti

Prispievatelia vyjadrili silnú túžbu spájať ľudí. Vyžaduje si to podporu medzigeneračnej solidarity, rozvoj prepojení medzi vzdelávaním a umením na miestnej úrovni a zlepšenie spoločných priestorov a miest stretávania. Ekonomika blízkosti s koncepciami, ako sú „15-minútové mestá“, ktorá umožňuje občanom prístup ku kľúčovým službám a k vybavenosti v pešej vzdialenosti, je takisto spôsobom, ako posilniť prepojenia a podporiť zdravú, udržateľnú a aktívnu mobilitu.

Kultúrne bohatstvo (dedičstvo, umenie, miestne remeslá, odborné

znalosti atď.), prírodné bohatstvo (krajina, prírodné zdroje atď.) a sociálne bohatstvo (podniky sociálneho hospodárstva, miestne organizácie a združenia atď.) robia miesto jedinečným. Kultúrny život, umelecké podujatia a koncerty sú príležitosťou na spojenie a sociálnu interakciu, spájajúce prvky, ktoré vytvárajú pocit spolupatričnosti.

Uprednostňovanie miest a ľudí, ktorí to najviac potrebujú

Respondenti vo fáze spoločného navrhovania zdôraznili, že Nový európsky Bauhaus musí byť inkluzívny. Netýka sa to len ľudí, ale aj miest, kde žijeme. Krásne a udržateľné riešenia musia byť cenovo dostupné a prístupné pre všetkých. Náležitá pozornosť by sa mala venovať osobitným situáciám

týkajúcim sa najzraniteľnejších skupín a jednotlivcov, napríklad tých, ktorým hrozí vylúčenie alebo chudoba alebo ktorí zažívajú bezdomovectvo.

Potreba z dlhodobého hľadiska zohľadňovať životný cyklus v priemyselnom ekosystéme

Respondenti vo fáze spoločného navrhovania identifikovali jasnú potrebu väčšej obehovosti s cieľom

riešiť neudržateľné využívanie zdrojov a vznik odpadu vrátane hľadania využitia pre zastarané budovy alebo infraštruktúru. Napríklad opätovné použitie, regenerácia, predĺženie životnosti a transformácia existujúcich budov by mala mať vždy, keď je to možné, prednosť pred výstavbou nových budov. Obehový a udržateľný dizajn a architektúra by sa mali stať novým normálom.

2.2. Vzdelávanie ako dôležitý pilier

Čo to má teda spoločné so vzdelávaním? Okrem toho, že „starý“ Bauhaus bol školou, vzdelávanie bolo kritickou zastrešujúcou témou vo fáze spoločného navrhovania. Prispievatelia zdôraznili, že vzdelávanie je základom akejkoľvek zmeny a že musíme vzdelávať deti od útleho veku, aby žili udržateľnejšie a spravodlivejšie. Prostredníctvom vzdelávania a vedomostí môžeme na základe spoločných hodnôt, učenia sa v praktických situáciách a spájania rôznych skúseností spájať ľudí z rôznych generácií. Respondenti takisto zdôraznili nové zručnosti potrebné pre túto novú realitu. Napríklad architekti a pracovníci v stavebníctve by sa mohli povzbudzovať, aby viac

pracovali s digitálnym nástrojmi, čo by mohlo zabrániť materiálovým stratám, a zohľadňovanie životného cyklu a udržateľnosti by sa mohlo stať ústredným predmetom odbornej prípravy a praxe.

Menej formálne spôsoby vzdelávania navyše spájajú nové skupiny ľudí, pomáhajú vytvárať empatiu a podporujú výmenu vedomostí a vzájomné porozumenie zložitých tém na lokálnych miestach. Tieto prvky sú rozhodujúce pri riešení systémových otázok, akou je udržateľnosť, a vytváraní spoločného hnutia zameraného na krásny, udržateľný a inkluzívny spôsob života. Celkovým cieľom je preto podporiť transformáciu v spôsobe

nášho myslenia, konania a práce a čeliť tak výzvam udržateľnosti a digitalizácie v našej spoločnosti.

Zistenia z fázy spoločného navrhovania sú v súlade so širšou víziou Európskej komisie odzrkadlenej v [európskom vzdelávacom priestore](#). Komisia plánovala pomôcť európskym vzdelávacím systémom pri prechode k ekologickej a digitálnej budúcnosti, pričom zdôraznila, že tento proces by mal byť inkluzívny. Stavebnými prvkami tohto prechodu sú priority Erasmus+, európskeho programu na podporu vzdelávania, odbornej prípravy, mládeže a športu (napríklad inklúzia a rozmanitosť, ako aj životné prostredie a boj proti zmene klímy).

Oslovením účastníkov, ktorí majú menej príležitostí, a poskytovaním podpory organizáciám aktívne pracujúcim na prekonávaní prekážok brániacim inklúzii poskytuje Erasmus+ akčný rámec. Program takisto podporuje používanie inovatívnych ekologických postupov, aby sa žiaci, zamestnanci a pracovníci s mládežou stali skutočnými aktérmi zmeny (napríklad šetrením zdrojmi, znížením spotreby energie, tvorby odpadu a uhlíkovej stopy a výberom udržateľných potravín a dopravy). Jedinečným prístupom Nového európskeho Bauhausu je zabezpečiť, aby tento prechod a opatrenia smerovali k tvorbe nášho budúceho prostredia na život.

2.3. Ďalšie kroky: transformácia miest vzdelávania a cena Nového európskeho Bauhausu v roku 2023

Nový európsky Bauhaus je hnutie zaoberajúce sa niekoľkými témami a oblasťami. Kľúčovými ohniskami rozvoja sú však miesta, kde sa ľudia zhromažďujú, aby sa vzdelávali – od učební po ulice a od ihrísk po knižnice. Zviditeľňujú potrebné transformácie a ukazujú, že sú možné. To je dôvod, prečo Európska komisia spolu s koalíciou pre vzdelávanie v oblasti klímy iniciovala v rámci Nového európskeho Bauhausu **výzvu na vyjadrenie záujmu o transformáciu miest vzdelávania** s cieľom konkrétne riešiť oblasť vzdelávania. Zámerom výzvy je nájsť prebiehajúce alebo nové transformačné projekty, ktoré odrážajú hodnoty Nového európskeho Bauhausu v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy, mládeže a vedomostí, ktorých cieľom je dosiahnuť určitý druh transformácie fyzického priestoru v rámci vzdelávania a vedomostí, spôsobov vzdelávania alebo vzťahu škôl k miestnym komunitám.

V rámci tejto výzvy sa účastníci môžu spojiť s podobne zmyšľajúcimi realizátormi projektov a potenciálnymi partnermi a získať pozvanie na stretnutia a podujatia určené na podporu svojho úsilia tým, že budú mať možnosť vymieňať si relevantné postupy a skúsenosti. Takisto môžu zviditeľniť svoje projekty prostredníctvom komunikačných kanálov Nového európskeho Bauhausu. Cieľom výzvy je vybudovať veľkú sieť na spoluprácu zhromažďovaním najlepších riešení, overení koncepcie a osvedčených postupov pre všetky budúce vzdelávacie prostredia. Preto sa môže stať akceleračným bodom pre krásne, udržateľné a inkluzívne spôsoby (celoživotného) vzdelávania v triede aj mimo nej. Výzva pripravuje účastníkov na predkladanie projektov do súťaže o ceny Nového európskeho Bauhausu v roku 2023 so zameraním na vzdelávanie.

U

**Nový európsky Bauhaus
v projektoch eTwinning**

V tejto kapitole uvádzame šesť projektov eTwinning realizovaných v rôznych častiach Európy a mimo nej. Projekty boli vybrané na základe tém a inovatívnych prvkov s cieľom inšpirovať učiteľov. Okrem charakteristiky hlavných prvkov projektov eTwinning sa uskutočnili rozhovory s učiteľmi zamerané na ich skúsenosti v projekte eTwinning

a ku konkrétnym aspektom projektov sa mali vyjadriť odborníci. Rozhovory sa uskutočnili s dvoma učiteľmi z každého projektu, čím sa zabezpečilo zastúpenie jednotlivých krajín, zatiaľ čo žiaci a ďalší partneri prispeli odpoveďami na písomné otázky. Kompletný zoznam partnerov zapojených do každého projektu je k dispozícii v prílohe.

3.1. Mission #Explorers of Nature

Zapojené krajiny: Grécko, Island, Lotyšsko a Taliansko

Vek žiakov: 3 až 6 rokov

Mená, školy a krajiny učiteľov, s ktorými sa uskutočnili rozhovory:

Steinunn Sigurgeirsdóttirová, Leikskólinn
Álfaheiði, Kópavogur, Island;
Kristína Bernaneová, Priekuļu pirmsskolas
izglītības iestāde „Mežmalīņa“, Priekulī,
Lotyšsko.

O projekte

Projekt bol založený na myšlienke hľadania a pretvárania skrytých pokladov v prostredí obklopujúcom školu. Podľa opisu projektových partnerov: „Príroda je poklad, ktorý sa má objavovať a chrániť, a myšlienka vyučovať o prírode formou vzdelávacích postupov v exteriéri môže byť celkom prospešná.“ Konkrétnejšie povedané, žiaci porozumeli duchu miesta, ktoré im je známe (školská záhrada, more, les, pláž atď.) a budovali si svoju identitu na základe prírodných živlov (najmä vody a zeme). Autentické zážitky žiakov sa rekonštruovali a reorganizovali. To prispelo k skutočnému vzdelávaniu v prírodnom a inkluzívnom kontexte, pretože žiaci mohli slobodne navrhovať, experimentovať, meniť, nadchýňať sa, robiť vlastné rozhodnutia a učiť sa hodnotiť riziká chápaním hlavných prekážok a identifikovaním príležitostí.

Preberané témy a integrácia do učebných osnov

Pokiaľ ide o prierezové a spoločné ciele [Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj](#), neustále sa meniaci svet si

vyžaduje pozorných, reaktívnych a inovatívnych občanov. Projektové činnosti umožnili žiakom skúmať prírodu a zvieratá okolo nich a v okolí školy. Žiaci zbierali prírodné materiály, objavovali zvieratá žijúce v prostredí okolo školy a spoločne tvorili, napríklad záhradku a výtvarné diela. Projekt povzbudil zvedavosť, hravosť a otvorenosť žiakov k tomu, čo ich príroda môže naučiť. Projekt zahŕňal rôzne aktivity týkajúce sa cieľov udržateľného rozvoja vrátane:

- 3. cieľa – kvalita zdravia a života,
- 14. cieľa – život pod vodou,
- 15. cieľa – ochrana života na pevnine.

Do projektu sa zapojili islandskí aj lotyšskí učitelia, pretože témy boli v súlade s cieľmi a hodnotami ich škôl. Podľa ich slov: „Starostlivosť, tolerancia a rešpekt sú dôležité prvky pri poznávaní prírody.“ Pokiaľ ide o integráciu do učebných osnov, Kristína povedala, že projekt veľmi dobre zapadol do učebných osnov lotyšskej školy, pretože bol zameraný na digitálne zručnosti, schopnosť naučiť sa učiť, kritické myslenie, riešenie problémov a komunikáciu pomocou materiálov v materinskom jazyku. Okrem toho si žiaci zdokonalili svoju sociálnu a občiansku kompetenciu vyjadrovaním svojich názorov, napríklad na to, ako zlepšiť životné prostredie a ako ho chrániť.

Projektové činnosti a spolupráca

Učiteľky organizovali hlavné činnosti spoločne a potom sa každá z nich rozhodla, ako ich bude so svojimi žiakmi realizovať. Najskôr zapojili žiakov do **projektových činností** s cieľom zvýšiť ich záujem a zvedavosť. Žiaci každej partnerskej školy napríklad navrhli logá a potom hlasovali za to, ktoré najlepšie reprezentuje tento projekt. Nakoniec dve logá získali rovnaký počet hlasov, a tak ich učiteľky spojili do jedného. Žiaci sa tak zoznámili s témou

demokracie. V neskoršej fáze dostali žiaci formatívne otázky na formovanie vzdelávacieho procesu, napríklad: „Čo by sme mali robiť ďalej?“ a „Čo si o tom myslíte?“

Žiaci sa zoznámili s pojmom „skúmanie“, vďaka čomu mali príležitosť precvičovať si pozorovacie zručnosti, skúmať povrchy, hľadať a zbierať zaujímavé predmety, objavovať a klásť otázky. Výsledky tejto činnosti boli zdokumentované v nástroji Padlet a pomocou prezentácií vytvorených nástrojmi Genially a Prezi. Okrem toho počúvali **pesničky**, hrali **pamäťové hry**, zúčastňovali sa na **súťažiach**, uskutočňovali pokusy s vysádzaním rastlín a klíčením a oboznámili

sa s [rozšírenou realitou pomocou nástroja QuiverVision](#). Po skupinovej diskusii o snoch sa žiaci vydali na prechádzku v prírode, kde hľadali materiály na výrobu lapačov snov, ktoré darovali svojim rodičom na Vianoce.

Počas projektu žiaci takisto čítali knihu o dôležitom význame vody a dozvedeli sa viac o znečistení. S pomocou učiteliek uskutočnili činnosť, pri ktorej čistili rôzne nádoby so špinavou vodou. Pri ďalšej činnosti mali žiaci možnosť dozvedieť sa viac o včelách, postaviť úle a vytvoriť im biotop. Skúmali aj motýle pomocou [aplikácie ButterflyCount](#), vytvárali motýle využívajúc svoje zručnosti v predmetoch STEAM a skúmali morské živočíchy, ako je [Monachus monachus](#). Na konci projektu žiaci

nakreslili, ako by mal vyzeráť kútik záhrady v predškolskom zariadení, navrhli chodník na chôdzu naboso a skleník. V ďalšej aktivite počas lockdownu mali žiaci skúmať prírodu a robiť fotografie, z ktorých sa potom vytvorila [koláž](#).

Žiaci sa zapájali aj do tvorivých a pestrých aktivít, ako je maľovanie a zdobenie stien školského ihriska a kvetináčov. Okrem toho sa žiaci zoznámili s cieľmi udržateľného rozvoja prostredníctvom [animácie z projektu ThinkNature](#), ktorá vysvetľuje, čo sú [riešenia blízke prírode](#) a ako sa v rámci tohto projektu a platformy používajú na prekonanie súčasných [výziev a rizík súvisiacich so zmenou klímy](#). Nakoniec sa žiaci učili o zdravých návykoch v každodennom živote vrátane konzumácie ovocia, hrania sa vonku a bicyklovania..

Niektorí žiaci opísali učiteľom svoje obľúbené aktivity a nezabudnuteľné chvíle.

Nakreslila som obrázok a bolo z neho logo projektu.

Ísey, Island.

Besiedka s párkom v rožku bola zábava.

Vigds, Island.

Vo všeobecnosti môže byť spolupráca s predškólakmi náročná, keďže v tom veku väčšina nevie hovoriť cudzím jazykom ani písať a nemôžu sa zúčastniť priestoru TwinSpace. Ako to charakterizovali Steinunn a Kristina, učiteľia sú sprostredkovatelia a „prekladatelia“, pretože pomáhajú žiakom pochopiť projekt a zúčastňovať sa na ňom. Žiaci tvorili produkty,

ktoré sa spojili s produktmi partnerov. Napríklad žiaci jednej triedy napísali časť príbehu, v ktorom pokračovala druhá trieda, alebo žiaci jednej triedy vytvorili časť postavy, ktorú dokončila druhá trieda. Online stretnutia boli zvyčajne pekným spôsobom na vzájomné stretnutie žiakov a spoločnú prácu s pomocou a podporou učiteľov. V tejto súvislosti Steinunn a Kristina spomenuli: „Okrem toho sa deti pri stretávaní v online prostredí a spoluprácou na určitom ciele dozvedali viac jeden o druhom. Pre 5-ročné deti, ktoré počas projektu po prvýkrát zažili skutočnú medzinárodnú spoluprácu, to bola veľká lekcia.“

Súvis s výročnou témou

Téma projektu eTwinning na rok 2022 je zameraná na estetiku, udržateľnosť a spolupatričnosť. V rámci projektu sa zdôraznila dôležitosť vyučovania vonku a environmentálneho vzdelávania najmä tým, že mladí predškólaci mohli spoločne objavovať okolie. Ako povedali partneri z Talianska, Claudia Murelliová, Valeria Giacomelliiová, Silvia Gisondová a Anna Monopoliová: „Zážitkový a estetický výskum, ktorý vznikol objavovaním prírodných materiálov ako dostupného a spoločného pokladu, podnietil tvorbu veľmi

jednoduchých dočasných umeleckých inštalácií a výrazových aktivít inšpirovaných samotnou prírodou a umelcami a návrhármi, ktorí sa zasa inšpirujú prírodou.“ Učiteľky, s ktorými sa uskutočnil rozhovor, sa navyše zamysleli nad Novým európskym Bauhausom a nad tým, čo pre nich a ich žiakov znamená. Steinunn povedala: „Príroda je veľkou súčasťou našej budúcnosti. Naš projekt učí deti uvedomovať si okolie a vidieť krásu v prírode aj vzájomne medzi sebou. Udržateľnosťou sa naučíme, ako spoločne pracovať s prírodou, a to je pre 5-ročné deti veľká lekcia.“

Projektoví partneri v predškolskom zariadení v Opere (Taliansko) sa navyše zamysleli nad vzťahom medzi projektom a Novým európskym Bauhausom a uviedli: „Riešenia, ktoré sa našli počas aktivít zameraných na riešenia blízke prírode na účely opätovného prilákania motýľov a včiel do školskej záhrady, boli spôsobom, ako obnoviť ekosystém pomocou jednoduchých prírodných riešení a postupov šetrných k životnému prostrediu, vďaka ktorým si deti uvedomujú životné prostredie.“ Kristina navyše vysvetlila, že okrem prírody a udržateľnosti bolo jednou z hlavných tém projektu umenie. Odzrkadlilo sa to v činnostiach, pri ktorých žiaci tvorili rôzne práce,

a v aktivitách, pri ktorých zdobili steny škôl, pričom „skrášlili aj prostredie školy.“

V tejto súvislosti sa učiteľky aj žiaci zamysleli nad tým, aká by bola ich vysnívaná škola a vzdelávací priestor. Konkrétnejšie sa obe učiteľky, s ktorými sa uskutočnil rozhovor, zhodli na tom, že ich škola snov by bola obklopená prírodou. Kristina dodala: „Môj vysnívaný vzdelávací priestor je krásne, zelené a slnečné miesto, kde sa všetci cítia bezpečne a šťastne a kde sa všetci môžu rozvíjať podľa svojich potrieb.“ Steinunn povedala: „Bolo by tam veľa priestoru, kde sa deti môžu hrať, a všetci zamestnanci by boli certifikovaní učiteľia.“ Žiaci opísali učiteľom svoju vysnívanú školu a podelili sa o takéto predstavy.

*Máme hračky, deti
a učiteľov. Deti
a učitelia si postavia
školu sami.*

Rakel, Island.

*Škola by mala
nádherné kresby na
stenách a bazén, kde
by sa deti učili plávať.
V triede by bolo šesť
dievčat a 10 chlapcov.
Vonku by bol zábavný
park.*

Rasa, Lotyšsko.

*Vo vnútri je mesiac,
ktorý sme vyrobili
a zavesili. Sú tam aj
hviezdy.*

Saga, Island.

*Škola bude mať
farby dúhy. Všetky
deti sú veľmi milé
a navzájom si
pomáhajú, aj učitelia
nám pomáhajú. To je
všetko.*

Elizabete, Lotyšsko.

*Pri škole by boli dva
vianočné stromčeky,
ktoré by sme na
Vianoce ozdobili.
Všetci v škole by
mali čas hrať sa
a kamarátiť sa so
spolužiakmi.*

Alise, Lotyšsko.

*Bude to dom
s veľkými oknami
a strechou v tvare
klobúka huby. A my sa
na streche môžeme
hrať a behať po nej.*
Elīna, Lotyšsko.

A nakoniec partneri z Talianska, Rosa Maria Monacová, Natalina Caldiniová, Loredanda Brancová, Antonella Milanová, Antonina Calvová a Emanuela Sartová, opísali svoju školu snov ako miesto, kde: „Učitelia a deti môžu spoločne navrhovať priestory na fyzickú, vzťahovú a psychickú pohodu tým, že budú starostlivo vytvárať čo najotvorenejšie a najinovatívnejšie prostredia. Škola sa preto stane trvalým a dynamickým výskumným laboratóriom.“

Názor odborníka na projekt

Odborník: Kristina Madsenová, Eco-Schools

Kristina Madsenová je medzinárodná koordinátorka vzdelávania pre program Eco-Schools v Nadácii pre environmentálne vzdelávanie so sídlom v Kodani v Dánsku. Program Eco-Schools, uznaný Organizáciou Spojených národov pre vzdelávanie, vedu a kultúru (UNESCO) predstavujúcou svetového lídra v oblasti vzdelávania v záujme udržateľného rozvoja, je vzdelávací model, ktorý stavia žiakov do centra procesu zmien smerujúcich k udržateľnosti a spája ich so skutočnými problémami v ich komunitách.

Prečo je téma projektu v súčasnosti dôležitá?

Nie je žiadnym tajomstvom, že je naliehavo potrebné chrániť globálnu biodiverzitu a prijať opatrenia v oblasti

zmeny klímy, v rámci čoho sa vyžaduje spoločné odhodlané úsilie. Je však nepravdepodobné, že by bolo možné vynaložiť toto úsilie bez základných hodnôt starostlivosti a úcty k iným ľuďom, zvieratám a hmyzu – celému zložitému ekosystému. Tento projekt je vynikajúcim príkladom toho, ako môže vzdelávanie vonku spojiť deti s prírodou. Nadobudnutím pozitívnych zážitkov v exteriéri si dokážu rozvíjať zvedavosť, zručnosti v spolupráci a svoje vedomosti o prírode okolo nich. Tieto rané skúsenosti môžu pomôcť vytvoriť základy starostlivosti a umožniť deťom, keď budú staršie, zohrávať dôležitú úlohu pri zachovávaní biodiverzity v okolí svojich domovov a vo svojich komunitách.

Aké osvedčené postupy a príklady, podľa vášho názoru, ponúka projekt na vyučovanie tejto témy?

Na tomto projekte ma zaujali dobré pedagogické príklady toho, ako učitelia vo vhodných momentoch urobili krok späť a umožnili deťom zamyslieť sa nad aktivitami, slobodne sa vyjadriť a prísť s vlastnými nápadmi na ochranu životného prostredia. Učitelia pochopili, že dôležité sú samotné environmentálne projekty, ale rovnako aj vzdelávacie príležitosti, ktoré sa im počas ich realizácie naskytli. Inými slovami, hlavným cieľom projektov, ako je tento, by nemalo byť postaviť

najkrajší a najmodernejší domček pre hmyz, ale využiť túto činnosť na to, aby sa deti dozvedeli o dôležitosti opelovačov, aby bolo ich úsilie ocenené a mohli si uvedomiť, že robia niečo pozitívne.

Aké sú, podľa vášho názoru, silné prvky tohto projektu?

Ako spomína jedna z učiteliek, pandémie COVID-19 prinútila mnohých z nás zoznámiť sa s online nástrojmi na stretávanie sa a spoluprácu. Napriek náročnej vzdelávacej krivke sa vďaka nej stala medzinárodná spolupráca dostupnejšou a v tomto prípade na mňa veľmi zapôsobili učitelia v týchto štyroch krajinách, ktorým sa podarilo uľahčiť spojenie a spoluprácu medzi malými deťmi, ktoré nehovoria rovnakým jazykom. Silnou súčasťou tohto projektu je aj zapojenie rodičov. Je veľmi pozitívne, že rodičia dostali informácie a spätnú väzbu o aktivitách detí. Dúfajme, že sa tým vytvoril aj priestor pre rodičov, aby mohli poskytnúť svoje pripomienky a návrhy a aby sa v niektorých osvedčených postupoch pokračovalo aj doma.

Aké zdroje alebo relevantné materiály by ste navrhli na vyučovanie tejto témy?

Na našej platforme, Foundation for Environmental Education Academy (Akadémia nadácie pre

environmentálne vzdelávanie), majú učitelia prístup k škále bezplatných kurzov na témy, ako sú biodiverzita, vzdelávanie vonku, environmentálna gramotnosť a ciele udržateľného rozvoja. Prehľad jednotlivých kurzov a ich dostupnosť nájdete na [webovom sídle Foundation for Environmental Education](#). Sesterský program programu Eco-Schools, Learning About Forests (Učenie sa o lesoch), podporuje vzdelávanie vonku a praktické skúsenosti

s cieľom poskytnúť žiakom hlbšie a intenzívnejšie chápanie prírodného sveta. Konkrétne nápady na to, ako využívať prírodu ako učebňu, nájdú učitelia v bezplatnej publikácii na [webovom sídle Learning About Forests](#).

3.2. E.S.B.F. – Earth should not be a frying pan (ESBF)

Zapojené krajiny: Grécko a Taliansko

Vek žiakov: 10 až 12 rokov

Mená, školy a krajiny učiteľov, s ktorými sa uskutočnili rozhovory: Angeliki Kougiouroukiová, 1. experimentálna základná škola, Alexandroupolis, Grécko
Marina Screpantiová, Scuola primaria Viale Abruzzo dell'Istituto Comprensivo 3 Chieti, Taliansko

O projekte

Agona Apell povedal: „Globálne otepľovanie sa neskončí tým, že Zem nájde tieň pod stromami, ale pod našimi spojenými rukami.“ Hlavnými cieľmi projektu je povzbudiť deti, aby prejavili záujem o globálne otepľovanie a zmenu klímy, porozumeli dôležitosti spolupráce pri dosahovaní spoločných cieľov, vyjadrili svoje názory s cieľom podporiť realizáciu osvetovej činnosti v oblasti udržateľnosti a ekologického životného štýlu a vybudovali si nadšenie pre dobrovoľnícku činnosť a aktívne občianstvo.

Cieľom projektu je podporiť ciele udržateľného rozvoja účasťou na akciách a kampaniach a využívaním vzdelávania 21. storočia zahŕňajúceho objavné vzdelávanie, kritické myslenie, riešenie problémov a aktívne občianstvo rozvojom kreativity a tvorivého myslenia žiakov prostredníctvom rozvoja ich kognitívnych zručností.

Preberané témy a integrácia do učebných osnov

Projekt sa zrodil z návrhu talianskych a gréckych žiakov, ktorí už predtým dva roky spolupracovali. Pri hodnotení predchádzajúceho projektu eTwinning

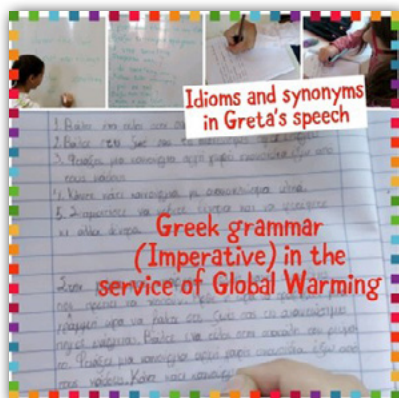
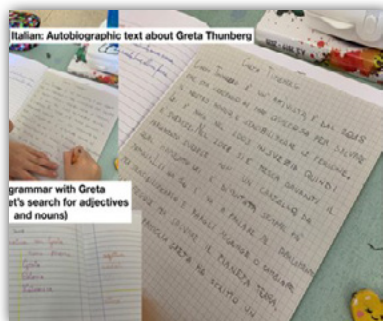
navrhli prácu na tému súvisiacu so životným prostredím. V tom istom čase Greta Thunbergová demonštrovala svoje obavy týkajúce sa zmeny klímy a žiaci ju sledovali na rôznych platformách. Greta svojimi činmi inšpirovala žiakov a učiteľov, aby nasledovali jej príklad. Obe zakladajúce učiteľky, Marina a Angeliki, povzbudzovali žiakov, aby sa do projektu zapojili, pričom svoju úlohu interpretovali ako „pomoc žiakom rásť ako občanom, ktorí si uvedomujú svoju úlohu, a nie len kritizovať to, čo nie je správne“. V tomto ohľade patria medzi hlavné témy projektu globálne otepľovanie a zmena klímy, konkrétnejšie ide o témy zahŕňajúce odpad, svetelnú energiu, vodu, plasty, papier a starostlivosť o životné prostredie. Projekt obsahoval aj prierezovejšie témy, ako sú e-bezpečnosť, netiketa a autorské práva.

V projekte sa realizovalo niekoľko činností týkajúcich sa týchto tém. Žiaci sa napríklad zamerali na grécku a taliansku gramatiku rozborom viet a robili cvičenia založené na Gretiných prejavoch (napríklad na tému ustálené slovné spojenia, synonymá a používanie imperatívu). Ďalšie aktivity boli zamerané na matematické problémy týkajúce sa životného prostredia, IKT, umenia, vedeckých pokusov a gramotnosti. Životné prostredie a občianska

výchova boli v skutočnosti nosnými témami počas celého roka a zahŕňali všetky odbory a aktivity. Niekoľko príkladov týchto činností je uvedených v nasledujúcich častiach.

Gramotnosť

*Dnes sme sa učili taliansku gramatiku s Gretou. Vypočuli sme si jej príspevky z konferencie (s titulkami v taliančine) a potom sme analyzovali slová **AKTIVISTA**, **AKTÍVNY**, **NEAKTÍVNY**, **AKCIA** [a] **AKTÍVNE**. Týchto päť slov podnietilo diskusiu o týchto dvoch slovách z gramatického hľadiska. **AKTIVISTA** je podstatné meno. **AKCIA** je takisto podstatné meno, kým **AKTÍVNY** a **NEAKTÍVNY** sú prídavné mená a **AKTÍVNE** je príslovka. Vytvorili sme niekoľko príkladov v taliančine. Žiaci potom napísali 5 podstatných mien, 4 prídavné mená a 4 príslovky týkajúce sa Greta a jej prejavu. S použitím vybraných slov potom žiaci napísali autobiografický text.*

Matematika

Počas pandémie COVID-19 si grécki žiaci v rámci projektových činností precvičovali matematiku. V jednom cvičení si mali podrobne pozrieť tabuľku s percentuálnymi hodnotami odpadu v niektorých európskych krajinách a písomne sa k nim vyjadriť. Pri precvičovaní tvorby grafov niektorí z nich pripravili formulár Google, ktorý vložili na [online digitálnu platformu](#) gréckeho ministerstva školstva a náboženských záležitostí a počkali, kým ho spolužiaci vyplnia. Tieto tabuľky pripravili z údajov zhromaždených na základe ich odpovedí.

Gretin prejav a príklad našich partnerov nám umožnil učiť sa grécku gramatiku iným spôsobom. Vypočuli sme si jej príspevok z konferencie a zapôsobilo na nás ustálené slovné spojenie, ktoré použila na zvýšenie povedomia o zmene klímy. Povedala, že je čas „urobiť čiaru za [niečím]“. Analyzovaním jej slov a ich skutočného významu sa žiaci pokúsili nájsť synonymá a iným spôsobom vyjadriť, čo znamená „urobiť čiaru za [niečím]“. Napríklad zastaviť niečo, vnieť do môjho života nové veci, urobiť niečo nové, ukončiť [niečo] alebo urobiť nový začiatok. Potom žiaci v rámci hodiny gramatiky použili na tvorbu viet v gréčtine imperatív.

INTERNATIONAL TEAM "WASTE": reminder for a good recycling				
WHITE BIN	GREEN BIN	YELLOW BIN	BLACK BIN	BROWN BIN
BOOKS	BOTTLE	PLASTIC DISHES	PEELINGS	Leftovers
NEWSPAPERS	VESSELS	PLASTIC CUP	TEA FILTERS	Coffee grounds
SHEETS	GLASS CONTAINERS	PLASTIC CUTLERY	CORK STOPPERS	Dried flowers
WRAPPING PAPER	EMPTY VIALS	NETS FOR FRUIT AND VEGETABLES	LEFTOVERS	Cork stoppers
MAGAZINES	GLASS CHANDELIER	PLASTIC BAGS	DRIED FLOWERS	Biodegradable napkins
TETRAPACK	GLASS DECORATION	PLASTIC CASES	BIODEGRADABLE TISSUES AND NAPKINS	Biodegradable straws
CARDBOARD BOXES	GLASS		TOYS	Biodegradable glass
OLD POSTERS	VASES		FABRIC BAGS	
		ESBF		
SEPARATE COLLECTION IS VERY IMPORTANT BECAUSE IT DOES NOT POLLUTE THE ENVIRONMENT			WE HAVE TO PROTECT OUR PLANET AND DON'T WASTE THINGS THAT ARE USEFUL. WE CAN REUSE THEM!	

Veda

Jedna z kapitol školských učebníc je venovaná energii. Gretin prejav bol považovaný za autentické východisko na skúmanie dobrých a zlých aspektov energie, keďže jej konferenčný prejav sa týkal toxického ovzdušia, znečistenia a emisií CO₂. Žiaci sa formou brainstormingu zamýšľali nad niekoľkými aspektmi energie a ich vplyvom na globálne otepľovanie. Žiaci napríklad skúmali, nakoľko je jadrová energia zodpovedná za emisie CO₂, a to, ako môže chemická energia vplyvať na ekosystém. Ako uviedla Angeliki: „Žiakov prekvapil iný spôsob, akým sme začali skúmať aspekty energie.“ Jeden žiak zdôraznil: „Toto je integrované učenie obsahu a jazyka (CLIL). Myslel som si, že to môžeme

robiť len na hodinách geografie s učiteľom angličtiny.“

Projektové činnosti a spolupráca

Bol navrhnutý súbor aktivít s použitím nápadov žiakov. Nižšie nájdete niekoľko príkladov aktivít, ktoré prispeli ku konečným produktom. [Päť pôvodných projektov](#) vzniklo v medzinárodných skupinách a všetky vytvorili samotní žiaci pomocou nástrojov IKT. Žiaci si vybrali produkty, ktoré chcú vytvoriť, a webové nástroje, ktoré použijú. Takisto navrhli svojim partnerom nápady a potom prostredníctvom fór vyhodnotili tie najlepšie. Obidve učiteľky pripravili počas pandémie COVID-19 riadené návody, ktoré poskytovali pokyny na používanie týchto nástrojov v rodnom

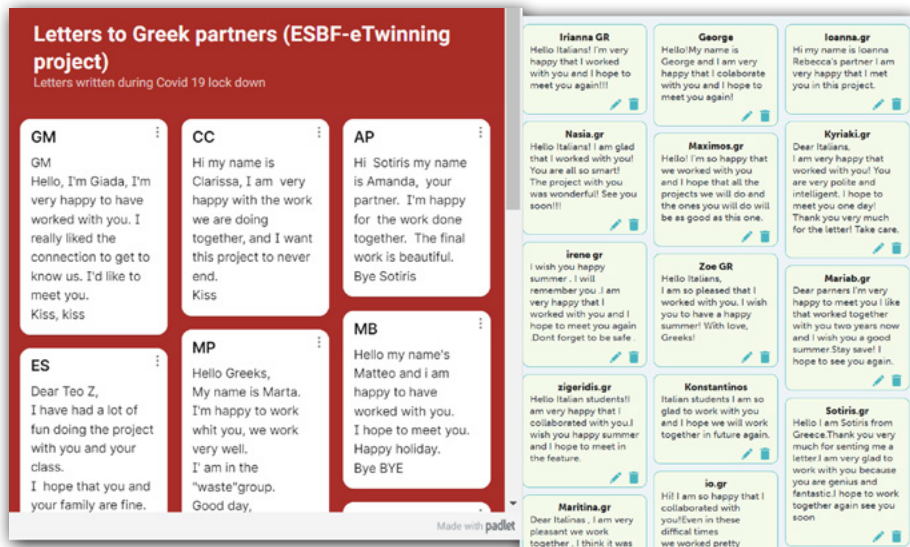
jazyku žiakov. Ako učiteľky uviedli: „Chceli sme čo najviac využiť nástroje Webu 2.0, preto sme podporovali žiakov v používaní týchto nástrojov v mnohých ďalších oblastiach učebných osnov.“ Päť tematicky zameraných skupín našlo nápady a návrhy súvisiace s ich témami, ktorými sú: odpad, plasty a papier, svetelná energia, voda a starostlivosť o životné prostredie.

Ďalšou aktivitou, ktorá pomohla žiakom šíriť povedomie o starostlivosti o životné prostredie, bola tvorba troch televíznych relácií. Učiteľky chceli, aby si žiaci uvedomili problémy, ktorým čelí planéta, a pochopili, že aj najmladší žiaci môžu pomôcť zmeniť svet najskôr zmenou svojho správania a potom vyjadrovaním názorov a vyzývaním ľudí, aby nasledovali ich príklad. Žiaci pomocou zelenej obrazovky raz za 3 mesiace

pripravili tri televízne relácie vo formáte skutočných spravodajských programov. Žiaci prezentovali rozhovory, aktivity, nápady a návrhy na tému životného prostredia. Vznikol spoločný online zdroj (wiki), vďaka čomu mohli vyhľadávať informácie na túto tému a rozširovať si vedomosti. Dôležitým prvkom bolo, že žiaci aj učitelia počas uzavretia škôl na tvorbe druhej a tretej televíznej relácie spolupracovali z domu.

Ďalšou zaujímavou aktivitou bolo prepojenie projektu eTwinning s [projektom Climate Action](#). Žiaci z Grécka a Talianska sa prostredníctvom diskusií a brainstormingu zaoberali príčinami zmeny klímy a vymieňali si názory. Potom si talianski žiaci pozreli video a vypočuli názory gréckych žiakov na vplyvy súvisiace so zmenou klímy.

Medzi ďalšie aktivity navrhnuté a realizované žiakmi počas projektu patrí štrajk posediačky, ako ho propagovala Greta Thunbergová, aby si žiaci vo všetkých triedach v škole uvedomili problémy planéty. Zorganizoval sa sprievod na oslovenie publika mimo školy, a teda miestnej komunity. V Taliansku žiaci presvedčili aj veľa učiteľov a tried, ktorí neboli súčasťou projektu, aby sa zapojili do štrajku posediačky a sprievodu.

V Grécku sa žiaci zúčastnili na štrajku proti zmene klímy, ktorí usporiadali týnedžeri zo stredných škôl v meste. Medzi ďalšie činnosti patrila reflexívna diskusia vo fórach (napríklad o význame názvu projektu), tvorba wiki a pojmových máp, diskusie a spoločná slohová kompozícia.

Na zabezpečenie dostatočnej komunikácie medzi žiakmi sa zorganizovalo niekoľko živých prenosov a fór. Napríklad sa zorganizovala videokonferencia medzi gréckymi a talianskymi žiakmi v medzinárodných tímoch, aby sa mohli stretnúť v online prostredí a rozhodnúť o svojich produktoch.

Počas pandémie COVID-19 talianski žiaci napísali listy svojim gréckym partnerom, ktorí v odpovediach na

ne uviedli svoje myšlienky a pocity týkajúce sa príslušných partnerov. Nakoniec sa uskutočnilo online stretnutie medzi učiteľmi a žiakmi, na ktorom sa zoznámili, diskutovali, zamysleli sa a vyhodnotili projekt prostredníctvom hry, ktorú pripravili učitelia a Mentimetra, kde žiaci prezentovali svoje názory na projekt eTwinning.

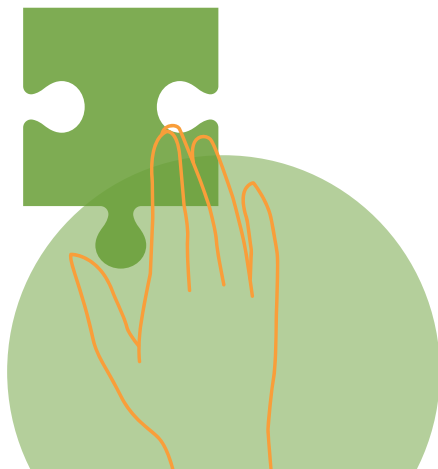
Do projektu sa zapojili aj kolegovia členovia projektu. Konkrétnejšie na projekte pracovala talianska učiteľka prírodných vied Raffaella D'Amicodatriová a zúčastnila sa na aktivitách, ako boli štrajk posediačky a sprievody. Počas diaľkového vzdelávania mala na starosti podporu jedného z medzinárodných tímov. Uviedla: „Lockdown v dôsledku pandémie COVID-19 bol príležitosťou,

ktorá mi umožnila dozvedieť sa o platforme eTwinning a rôznych vzdelávacích nástrojoch. Mala som čas prehľbiť si vedomosti, učiť sa a zamyslieť sa nad vyučovacími stratégiami a novými spôsobmi myslenia a vzdelávania. Navyše som v tom období mala viac času pracovať s kolegyňou Marinou, ktorá mi pomáhala a podporovala ma v projekte eTwinning.“

V Grécku žiakov vždy ochotne podporil a pomohol im učiteľ IKT, jeden ďalší učiteľ a riaditeľ, ktorí sa zúčastnili na rozhovoroch so žiakmi. Počas pandémie mali aj rodičia za úlohu podporiť učiteľov tým, že im pomáhali zdokumentovať kroky práce svojich detí pri diaľkovom vzdelávaní v dôsledku pandémie

a posielali fotky alebo videá ich práce (pozri nasledujúce výpovede). Podľa slov učiteľov: „Rodičia veľmi radi prispeli a povedali mi, že sa cítili ako súčasť tejto akcie a mali pocit, akoby pomáhali Zemi spolu so svojimi deťmi.“ Rodičia sa na konci projektu zúčastnili na živom podujatí, na ktorom bol projekt prezentovaný..

Mojím prínosom do projektu bola podpora. Pomohol som dcére nahráť video do televíznych správ a podporil som ju, aby bola súčasťou tohto tímu a vybudovala si sebadôveru.

Pomáhal som dcére dokumentovať aktivity pri diaľkovom vzdelávaní a práci na projekte. Vtedy som mal možnosť vidieť, aká užitočná je práca v rámci projektu eTwinning. Zo zvedavosti som sa zúčastnil na webinári, konkrétne na talianskej konferencii organizovanej talianskou národnou agentúrou 6. apríla 2020, na ktorej dcérina učiteľka Marina a grécka partnerka Angeliki hovorili o projekte. Spolupráca medzi nimi a potenciál projektu eTwinning na mňa urobili dojem.

Prispieval som do projektu priebežne. Predovšetkým som ju podporoval pri každej úlohe, pri každom kroku, ktorý počas projektu urobila. Takisto som jej pomohol, keď sa ma spýtala na názor pri realizácii niektorých úloh, napríklad pri výskume globálneho otepľovania, alebo som s ňou diskutoval o vplyve ľudských činností, ktoré spôsobujú zmenu klímy. Keď mala počas pandémie pripraviť videá do televíznych správ, ukázal som jej, ako sa to robí, a neskôr ich odoslal učiteľke.

angažovanosť sú ústrednými koncepciami projektu spolu s prírodou, so zmenou klímy a s témami medzinárodných tímov (odpad, plasty a papier, svetelná energia, voda a starostlivosť o životné prostredie). Vzhľadom na to, že každá skupina mala nejakú tému a úlohou bolo nájsť nápady na zabránenie ďalším škodám alebo zníženie spotreby naplánovaním konkrétnych opatrení. „Žiaci si predstavovali skutočne krásnu a udržateľnú planétu, ideálne miesto na život pre zvieratá, ľudí a rastliny. Spoločne sa zamýšľali s cieľom naplánovať konkrétne kroky na splnenie tohto sna šírením informácií o tom, čo robiť alebo nerobiť.“ Ďalej uvádzame niekoľko výpovedí žiakov o projekte a ich vysnívanej škole.

Svoju vysnívanú školu si predstavujem ako školu plnú farieb prírody. Najprv by sme mohli vymal'ovať steny školy nazeleno a namodro a vyzdobit' ich nástennými maľbami. Škola by sa tak mohla stať príjemným miestom.

Giada, Taliansko.

Myslím si, že školy nám môžu pomôcť vytvoriť udržateľnejší svet organizovaním dní venovaných čisteniu miest alebo vyučovaním správnej recyklácie a tak ďalej.

Sara, Taliansko.

Podľa môjho názoru by ideálna škola budúcnosti bola školou ústretovou pre všetkých žiakov. To by znamenalo, že by mohla uvítať ľudí z rôznych kultúr, ľudí so zdravotným postihnutím a možno [ľudí] s rôznou rodovou identitou. Krásna škola by mohla byť ekologická, v ktorej by sa deti učili o zmene klímy a globálnom otepľovaní a o tom, ako im môžu zabrániť.

Irianna, Grécko.

Aj učiteľky poskytli svoje názory na školu snov. Angeliki si svoju školu snov predstavuje ako „miesto, kde si žiaci užívajú každodenné vzdelávanie bez tlaku hodnotenia alebo očakávaní rodičov, len preto, aby sa učili a prevzali iniciatívu za seba a za komunitu“. Marinina škola snov „je taká, ktorá pomáha žiakom využívať rôzne zdroje na kultiváciu zručností, otvárať okno do sveta a učiť sa realizáciou činností, zažívať život pomocou praktických činností a rešpektovať rozdiely s cieľom spolupracovať na vytvorení udržateľného sveta“.

Medzi ďalšie prvky školy snov uvádzané počas rozhovorov patria viaceré laboratóriá, ktoré žiaci môžu navštevovať, tematické triedy so špecifickými činnosťami, ktoré si žiaci môžu slobodne vybrať a meniť na základe svojich záujmov, pestrá škola bez školských lavíc a katedier pre učiteľov, flexibilnejšie priestory, kde sa žiaci môžu hrať, rozšírené školské knižnice a modernizované IKT laboratóriá, viac vzdelávania vonku, menej byrokratických procesov a podpora fyzických činností poskytovaním zariadení (bazény alebo športových ihrísk).

Názor odborníka na projekt

Odborník: Luise Heidenreichová, EIT Climate-KIC, Znalostné a inovačné spoločenstvo podporované Európskym inovačným a technologickým inštitútom

Luise Heidenreichová je skúsená a zameraná novátorka s dlhodobým pôsobením v sektore medzinárodného vzdelávania a učenia sa. V súčasnosti pracuje ako jedna z vedúcich vzdelávania a učenia sa v EIT Climate-KIC, kde rozvíja a organizuje medzinárodné programy, ktoré umožňujú ľuďom rozvíjať systémové inovácie a podnikateľské zručnosti a podnikať opatrenia v oblasti klímy. Jedným z nich je program Young Innovators (Mladí inovátori), ktorého cieľom je podporovať zručnosti systémového myslenia medzi strednými školami, žiakmi a učiteľmi.

Prečo je téma projektu v súčasnosti dôležitá?

Nadchádzajúce desaťročie bude rozhodujúce pri príprave budúcich generácií na to, aby nás viedli k prosperujúcej, inkluzívnej a odolnej spoločnosti založenej na hospodárstve s nulovými čistými emisiami CO₂. Mladí ľudia na celom svete sa dožadujú opatrení v oblasti klímy prostredníctvom hnutí ako Fridays for Future, Thursday for the Climate a Youth Strike 4 Climate. Vieme, že dnešné deti a tínedžeri budú skupinami spoločnosti, ktoré budú do roku 2030 najviac ovplyvnené zmenami klímy. Takisto vieme, že nové zručnosti a nové správanie sú dve z hybných síl zmeny potrebnej na ekologickú transformáciu.

Toto stavia náš vzdelávací systém do centra systémovej zmeny. Je nevyhnutné vytvoriť príležitosti na to, aby sa v tradičných vzdelávacích inštitúciách uskutočňoval rozvoj nových zručností. Pre mnohé školy je však výzvou to, že inovácie v oblasti klímy zatiaľ nie sú súčasťou učebných osnov, a toho sa naďalej čoraz viac obávajú školy, učitelia, rodičia a spoločnosti. To znamená, že si nechávame ujsť mimoriadnu príležitosť využiť kreativitu tínedžerov a dať žiakom nástroje na uvoľnenie ich potenciálu. Projekt ESBF je výborným príkladom projektu vedeného žiakmi a učiteľmi, ktorý pomáha podporovať rôzne zručnosti a správanie potrebné na riešenie klimatickej krízy.

Aké osvedčené postupy a príklady, podľa vášho názoru, ponúka projekt na vyučovanie tejto témy?

Tento projekt spája mnoho prvkov, ktoré formujú vzdelávaciu skúsenosť žiakov aj učiteľov. Projekt im umožňuje zaoberať sa rôznymi témami z rôznych perspektív, čím im pomáha rozvíjať základné zručnosti a kompetencie, ktoré ich povzbudzujú k tomu, aby sa stali aktérmi zmeny. Integráciu projektu do učebných osnov mohli žiaci hravou a pútavou formou so zameraním na činnosti skúmať témy súvisiace s klímou z rôznych perspektív, ako sú gramotnosť, veda a matematika: Rozvíjajú si tieto zručnosti:

- zvyšovanie povedomia,
- digitálne zručnosti,
- kreativita,
- riešenie problémov,
- vzdelávanie so zameraním na činnosti,
- vzdelávanie so zameraním na riešenie výziev,
- komunikačné zručnosti,
- kritické myslenie,
- ovplyvňovanie iných.

Aké sú, podľa vášho názoru, silné prvky tohto projektu?

Projekt ESBF je výborným príkladom projektu vedeného žiakmi a učiteľmi, ktorý pomáha podporovať rôzne zručnosti a správanie potrebné na riešenie klimateckej krízy. Jeho silnými prvkami sú kombinácia ekologických a digitálnych zručností a prierezové vzdelávacie prvky. Projekt vo veľkej miere využíval objavné vzdelávanie, partnerské učenie a gamifikovaný prístup. Počas pandémie COVID-19 sa vytvorili pútavé digitálne priestory a žiaci mohli interagovať a pracovať s medzinárodnými partnermi.

Aké zdroje alebo relevantné materiály by ste navrhli na vyučovanie tejto témy?

Na internete je k dispozícii množstvo zdrojov, napríklad obsah vytvorený okrem iného iniciatívami [Office for Climate Education](#) alebo [Worlds' Largest Lesson](#), a veľa vizuálnych nástrojov, zdrojov a učebných plánov pre učiteľov na podporu komplexných zručností týkajúcich sa riešenia problémov, zručností v systémovom myslení, vzdelávania riadeného výzvami a iných hravých prístupov medzi žiakmi, ktoré vyvinul [program Young Innovators](#) a jeho partneri.

3.3. SMILE – The School of Magic Inspiring Learning Experiences

Zapojené krajiny: Česko, Írsko, Moldavsko, Poľsko, Rakúsko, Španielsko a Turecko

Vek žiakov: 10 až 14 rokov

Mená, školy a krajiny učiteľov, s ktorými sa uskutočnili Liliana Naderitová, Liceul de Limbi Moderne si Management, Kišiňov, Moldavsko

rozhovory: Sandra Steinbocková, Bundesgymnasium und Bundesrealgymnasium Braunau am Inn, Braunau Am Inn, Rakúsko

O projekte

Projekt SMILE je replikou Rokfortu, fiktívnej školy z príbehu o Harrym Potterovi. Projekt bol navrhnutý pre mladých tínedžerov, ktorých zaujímajú kúzla, vzdelávanie a osobný rast. Cieľom projektu SMILE bolo vytvoriť virtuálnu školskú komunitu založenú na zásadách pozitívnej psychológie, aby sa učili, posilňovali si charakter, komunikovali, spolupracovali a tvorili

v zmiešaných národnostných skupinách. Zakladatelia projektu vyvinuli projekt na základe záujmu svojich žiakov o Harryho Pottera s cieľom vytvoriť pozitívne školské prostredie a zvýšiť motiváciu. Okrem toho projekt položil základy pre formovanie všestranných žiakov so zameraním na vlastný rozvoj a úspech prostredníctvom dlhodobého úsilia a vzdelávania a posilňuje pohodu žiakov.

Preberané témy a integrácia do učebných osnov

Cieľom projektu SMILE bolo rozvíjať zručnosti žiakov v komunikácii, spolupráci, tvorivom a kritickom myslení a podporiť ich osobný rozvoj v pozitívnom, prívetivom a motivujúcom vzdelávacom prostredí. Osobný rozvoj je nový predmet, ktorý bol do moldavských učebných osnov zavedený v roku 2018. Konkrétne povedané, projekt SMILE vniesol kúzl do vzdelávacích skúseností žiakov a sústredil sa na silné charakterové vlastnosti. Žiaci sa stotožnili s Harrym Potterom, ktorý bojuje proti zlému Voldemortovi a jeho temným silám. Rovnako ako Harry, aj žiaci v projekte museli bojovať so svojimi vlastnými hrôzami, ako sú strach, online šikanovanie a závislosť od používania telefónu, jedenia a hrania videohier. Cieľom projektu bolo podporiť žiakov v boji s týmito hrôzami pomocou „magických schopností“. Okrem rozvoja silných charakterových vlastností sa projekt zamerával na rôzne zručnosti, ako sú jazykové a medzikultúrne kompetencie. Keďže sa na realizácii projektu zúčastnilo sedem učiteľov jazykov (päť učiteľov angličtiny, jeden učiteľ francúzštiny a jeden učiteľ nemčiny), väčšina projektových aktivít sa vykonávala na hodinách anglického jazyka, čo spojilo projektové úlohy

s požiadavkami učebných osnov. Od žiakov sa očakávalo, že si budú rozvíjať zručnosti v nasledujúcich oblastiach.

- Osobný rozvoj
 - Objavovať a rozvíjať silné charakterové vlastnosti, ako je kreativita, záujem o vzdelávanie, sociálna inteligencia, vodcovstvo, vytrvalosť, tímová práca a samoregulácia.
- Veda
 - Učiť sa a hovoriť o vedeckom pozadí magických trikov.
 - Uskutočniť niektoré triky a pokusy na fyzike a chémii a vysvetliť ich vedecký základ.
- Jazykoveda
 - Používať konkrétnu slovnú zásobu pri rozprávaní o kúzle rôznych vied a jeho vysvetľovaní (vysvetľovanie procesov).
 - Vytvoriť reklamu (video a plagát) propagujúcu spôsob dopravy ich fakulty.

- ▶ Naučiť sa štruktúru motivačného listu (motivačné listy SMILE).
- ▶ Používať angličtinu/ francúzštinu/nemčinu na komunikáciu o určitých úlohách a ich realizáciu.

- Sociálna/občianska oblasť

- ▶ Čítať si o školskom prostredí podobnom Rokfortu a vytvoriť ho.
- ▶ Zapojiť sa do školskej komunity – fakulty projektu SMILE – s cieľom komunikovať, spolupracovať a tvoriť v zmiešaných národnostných skupinách.
- ▶ Mať možnosť zúčastniť sa na všetkých podujatiach projektu SMILE (jesenný, zimný a jarný turnaj).

Projektové činnosti a spolupráca

Učitelia v rámci projektu vytvorili šesť online „fakúlt“, pričom sa inšpirovali fakultami v Rokforte z príbehu o Harrym Potterovi. Fakulty

We can't all go to Hogwarts and try the Sorting Hat, but here's the next best thing - SMILE's very own Sorting Experience. So, which house do you belong to?

Are you courageous and persistent (Courage House)?

Are you curious and creative (Wisdom House)?

Are you fair and organized (Justice House)?

Are you careful and cautious (Temperance House)?

Are you optimistic and spiritual (Transcendence House)?

Are you human and generous (Humanity House)?

projektu SMILE boli pomenované po týchto šiestich dobrých vlastnostiach: múdrosť, odvaha, ľudskosť, spravodlivosť, zdržanlivosť a transcendencia, z ktorých každá sa spája s viacerými kladnými charakterovými vlastnosťami.

Žiaci sa na začiatku projektu oboznámili s jednotlivými fakultami a počas „slávnosti triedenia klobúkom“, ktorá sa uskutočnila v každej triede, sa rozdelili do jednotlivých fakúlt. Žiaci sa pri odpovediach na kvízové otázky zamýšľali nad svojimi osobnosťami, na základe čoho boli rozdelení do konkrétnych fakúlt.

45

SMILE Classes

- Etiquette Class with Mr. Bonachera
- DADA Class with Mrs. Nederita
- Mrs Luca's Herbology Class
- Magic of Numbers with Borom...
- Mrs Khan's Charms Class
- Divination Class
- Mrs Barlas' Transfiguration Class
- Potion Class
- Professor Fynn's History of Magic

Táto aktivita posilnila schopnosť žiakov uvedomovať si seba samých a naučila ich viac o ich osobnostiach. Riadenie každej zo šiestich fakúlt v projekte SMILE mal na starosti jeden alebo dvaja učitelia. Učitelia takisto vytvorili vzdelávacie prostredie na stránke TwinSpace projektu SMILE, ktoré bolo online učebňou na účely projektu. Každé triede boli priradené vzdelávacie aktivity, pri ktorých mohli žiaci nájsť informácie o konkrétnej téme a aplikovať ich na svoje osobné skúsenosti a na knihu Harry Potter a kameň mudrcov, ilustrovať ich a prepojiť na príslušnom základe. Žiaci mohli navštevovať stránky „tried projektu SMILE“ a vyberať si z rôznych činností, ktoré učitelia pripravili. Každá stránka triedy obsahovala diskusnú tému z fóra, kde mali poskytnúť spätnú väzbu k svojmu vzdelávaciemu procesu.

Na vyučovaní v rámci projektu SMILE bolo cieľom učiť sa a čeliť „temným silám“, ktoré existujú vo fyzickom a virtuálnom svete. Žiaci mali za úlohu vyhľadať obrázok niečoho, čoho sa boja, a upraviť ho tak, aby bol smiešny. Jeden žiak napríklad použil fotku myši a pridal fotku saxofónu. V ďalšej činnosti sa žiaci mali predstaviť a zamyslieť sa nad vecami, ktoré im robia radosť. Napríklad jeden žiak vo fóre napísal: „Keď prší alebo keď som sám, rád objímam

prikrývku a počúvam hudbu alebo si čítam knihu. Zároveň mám aj radosť zo seba, pretože mám vtedy pocit, že som usilovne pracoval a musím si vyčistiť hlavu.“

Pri úlohe, ako sa vyrovnávať s hnevom a so šikanovaním, si žiaci pozreli videá, z ktorých sa dozvedeli viac o tom, ako s týmito pocitmi narábať. Po pozretí videí odpovedali na niekoľko otázok, ktoré učitelia vložili do fóra, a zamysleli sa nad svojimi pocitmi. Žiaci vo veľkej miere používali fórum, aby sa podelili o svoje názory na tieto témy, o svoje skúsenosti so šikanovaním a o to, ako zvládať svoj hnev. Počas spoločnej činnosti s členmi svojej fakulty s názvom „Kniha proroctiev“ žiaci písali predpovede o budúcnosti, napríklad „Všetky krajiny budú používať čistú energiu z obnoviteľných zdrojov“ a „Už nikdy nebudeme smutní.“

Zároveň boli žiaci vedení k tomu, aby sa zamysleli nad problémami v našom svete a nad tým, čo by mohli robiť, aby s nimi bojovali, v rámci činnosti nazvanej „Keby som mal kúzelný prútik“. Žiaci riešili problémy, ako sú pandémie COVID-19, obnoviteľná energia, vojna, príroda, zmeny klímy, rasizmus, homofóbia, šikanovanie a násilie. Cieľom tejto aktivity bolo umožniť žiakom uvedomiť si, že tieto problémy existujú a to, že ak zvyšovanie informovanosti je prvým krokom k riešeniu problémov, ďalším krokom by bolo podniknutie opatrení na ich riešenie. V tejto činnosti mali žiaci dokončiť vetu „Keby som mal kúzelný prútik, tak by som...“. Ďalej uvádzame niekoľko príkladov.

- Keby som mal kúzelný prútik, zabránil by som ľuďom kupovať

plasty. Životné prostredie je čoraz viac znečistené.

- Keby som mal kúzelný prútik, zastavil by som svetový hlad a všetci by mali dostatok jedla a pitia.
- Keby som mal kúzelný prútik, prinútil by som ľudí, aby medzi sebou nebojovali, pretože si len navzájom ubližujú.
- Keby som mal kúzelný prútik, zabránil by som agresivite a násiliu v rodinách.
- Keby som mal kúzelný prútik, pričaroval by som si viac času na svoje záľuby.

Okrem realizácie samotného projektu boli žiaci zapojení aj do úvodných fáz plánovania. Pomohli pri výbere názvu projektu navrhnutím možných názvov a hlasovaním za ten, ktorý chcú. Okrem toho sa ich učitelia pýtali, čo by v súvislosti s Harrym Potterom chceli začleniť do projektu. Učitelia diskutovali o ich nápadoch a keď sa zhodli na tých, ktoré začlenia do projektu, ďalej ich rozvíjali v projektovom priestore TwinSpace. Ďalej si môžete prečítať niektoré z výpovedí žiakov o aktivitách a projekte.

Podľa mňa bol tento projekt jedinečný. Nikdy predtým som sa na takomto projekte nezúčastnila. Spolupracovala som s rôznymi ľuďmi v celej Európe, spoznala som rôznych ľudí a nakoniec som sa naučila anglický jazyk. Vďaka tomuto projektu lepšie rozprávam po anglicky. Som veľmi rada, že som mohla byť súčasťou tohto projektu.

Alexandrina, Moldavsko.

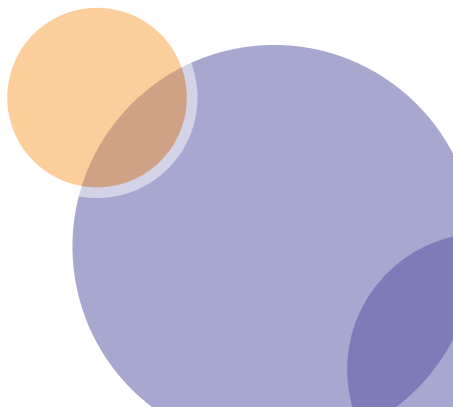
Páčilo sa mi, že úlohy boli zaujímavé a spolupracovali sme na nich so žiakmi z rôznych krajín.

Emilia, Moldavsko.

Páčilo sa mi, že sme boli rozdelení do fakúlt (bol som vo fakulte Transcendencia) a že som zbieral body pre svoj tím. Naučil som sa, čo som chcel a ako som chcel. Mali sme na výber veľmi veľa skutočne zaujímavých aktivít.

Filip, Poľsko.

Sandra aj Liliانا zapojili do projektu iných učiteľov zo svojich škôl a aj riaditelia oboch škôl podporili projekt tým, že zabezpečili, aby sa všetky dôležité momenty objavili na stránkach školy na sociálnych sieťach a tým, že počas uzavretia škôl umožnili žiakom prístup do počítačových učební za podmienky, že budú dodržiavať bezpečnostné

pravidlá na zabránenie šírenia ochorenia COVID-19. Napríklad Svetlana Alunová, riaditeľka školy v Moldavsku povedala: „eTwinning je platforma s nespočtými možnosťami. Pre učiteľov aj žiakov predstavuje spôsob, ako spolupracovať a učiť sa. Vďaka účasti v projekte eTwinning sú naši učitelia informovaní o najnovších prístupoch a metódach vo vzdelávaní a rozvíjajú si svoje profesijné zručnosti interakciou s učiteľmi z iných krajín a vymieňajú si skúsenosti.“ Sebastian Plan, riaditeľ školy v Rakúsku, okrem toho povedal: „Erasmus+ je jeden z najdôležitejších programov EÚ a eTwinning je jeho nevyhnutnou súčasťou. Žiaci sa stretávajú s mladými ľuďmi z iných európskych krajín, a to môže v konečnom dôsledku prispieť k hlbšiemu porozumeniu medzi národmi.“

Hlasovať o názve projektu mohli aj rodičia. Okrem toho pomohli deťom zakúpiť si knihu Harry Potter alebo si ju vypožičať z verejnej knižnice a v niektorých prípadoch vyfotografovali deti pri jej čítaní na účely čitateľskej aktivity „Držanie tela pri čítaní“. Niektorí rodičia charakterizovali svoje zapojenie do projektových činností týmito slovami.

Môj syn robil počas projektu množstvo vedeckých pokusov. Pomohli sme mu zadovážiť všetko potrebné vybavenie alebo zakúpiť výrobky, ktoré potreboval. Počas projektu sme mu pomáhali, keď narazil na problém, ale väčšinou chcel pracovať sám. Keď sa chcel o nejakej téme dozvedieť viac, spoločne sme vyhládali informácie a pokúsili sme sa nájsť nejaké videá na YouTube, knihy alebo webové stránky.

Usmerňovala ma učiteľka z projektu a radila mi, čo robiť a ako to robiť. Bola to moja prvá účasť. Všetko bolo nové a svojim deťom som pomáhal vo všetkých fázach. Zapájal som sa menej ako učiteľka, ale boli sme dobrý tím.

Súvis s výročnou témou

Učitelia vysvetlili, ako projekt zapadá do výročnej témy eTwinning a ako podporuje piliere „krásny“, „udržateľný“, „spoločný“ a „inkluzívny“. Počas projektu žiaci z rôznych krajín spolupracovali na činnostiach s cieľom vytvoriť svoje vysnívané školské prostredie. Napríklad Fatma Barlasová, učiteľka partnerskej školy z Turecka, poznamenala: „Tento projekt poskytol žiakom z rôznych krajín príležitosť spojiť sa, vymieňať si názory, diskutovať a spoločne tvoriť,“ kým Monika Khanová, projektová partnerka z Poľska, spomenula: „Škola SMILE je príkladom miesta, kde všetci spoločne existujú v mieri, spoločne sa učia a podporujú svoj rast a rast iných. Zahŕňa všetkých, učiteľov, ktorí môžu ukázať svoje mentorské zručnosti, aj žiakov, ktorí sa môžu rozvíjať vlastným tempom. Žiakom sa darí v podpornom prostredí navrhnutom tak, aby sa z nich stali sebestační a sebedovetní mladí ľudia.“ A nakoniec Maria Lucová z Moldavska zdôraznila, že projekt bol založený na predstave spolupatričnosti, a povedala: „Moji žiaci sa počas pandémie necítili osamotení ani izolovaní. Naopak, videli, ako ich technológie spájajú a dávajú im možnosť interagovať so žiakmi na celom svete.“

Projekt SMILE ponúkol pozitívnu perspektívu školy, kde je každý akceptovaný a kde je multikultúrne prostredie, kde je pohoda žiakov v centre pozornosti. Ako povedali učitelia: „Projekty eTwinning spájajú žiakov z rôzneho prostredia, škôl a kultúr, čo vedie k medzikultúrnemu porozumeniu, tolerancii a prijatiu. Učením sa o problémoch, ktorým čelí ľudstvo, žiaci pochopia, že sme v tom spolu a len spoločne môžeme urobiť zmenu k lepšiemu.“ Okrem toho táto škola podporuje kvality a vytvára základ na formovanie všestranných žiakov, čo sa vyplatí v dlhodobom horizonte. Napríklad učiteľky, ktoré viedli projekt, zapojili počas kampane Týždne eTwinning 2019 celé svoje školy do participatívnej demokratickej aktivity, v ktorej žiaci spolupracovali pri hľadaní nápadov, ako zlepšiť školský život, a potom hlasovali za najlepšie nápady.

Žiaci sa takisto zamýšľali nad Novým európskym Bauhausom a mali uviesť, ako ho chápú a čo si o ňom myslia. Ďalej uvádzame niekoľko ich výpovedí.

*Táto téma mi hovorí,
že môžeme dosiahnuť
všetko, ak v seba
veríme a pokúsime sa
to urobiť.*

*Nový európsky
Bauhaus predstavuje
začiatok novej
priateľskej komunity,
novú príležitosť učiť
sa zaujímavou formou.*

Ukázalo sa, že žiaci vnímajú Nový európsky Bauhaus ako príležitosť na zlepšenie školskej komunity a atmosféry, v ktorej sa každý cíti šťastne. Podobne mali žiaci aj učitelia možnosť vymieňať si názory na svoju školu snov v kontexte projektu a výročnej témy. Všetci žiaci sa zhodli na tom, že ich škola snov bude udržateľná a inkluzívna. Okrem toho bude ich škola snov podporovať žiakov v tom, aby boli navzájom k sebe priateľskí, a umožní flexibilné vzdelávanie. Podobne obe učiteľky, s ktorými sa uskutočnil rozhovor, zdôraznili dôležitosť pozitívneho školského prostredia pre žiakov a zhodli sa na tom, že fyzicky bude mať ich škola snov veľa okien, prirodzeného svetla a priestoru a flexibilitu meniť učebne na základe

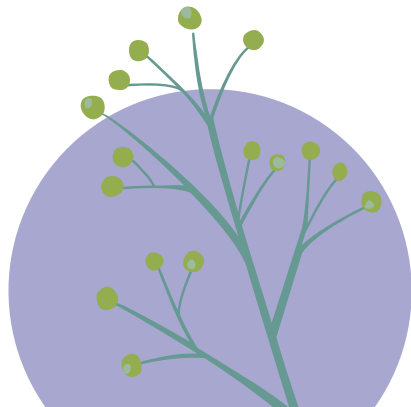
potrieb učiteľov aj žiakov. Žiaci sa o svojej škole snov vyjadrili takto.

*Do mojej školy snov
každý chodí rád a je
šťastný. Učitelia sú
zábavní, všetko je
zábava a učíme sa
rôznymi zábavnými
aktivitami.*

Lizy, Moldavsko.

*Moja škola snov by
bola taká, kde by
všetci spolu dobre
vychádzali a navzájom
sa akceptovali.*

Victoria, Moldavsko.

V mojej škole snov sa môžem učiť, čo chcem a kedy chcem. Ja sa rozhodujem, koľko času chcem venovať nejakej téme alebo činnosti.

Filip, Poľsko.

Názor odborníka na projekt

Odborník: Profesor Paul Downes, Inštitút vzdelávania, Dublin City University

Profesor Paul Downes je profesorom psychológie vzdelávania a riaditeľom Centra znevýhodnenia vo vzdelávaní v Inštitúte vzdelávania na univerzite Dublin City University v Írsku. Vyšlo mu viac ako 110 recenzovaných publikácií v oblasti vzdelávania, psychológie, sociológie, filozofie a práva. Jeho najnovšie knihy od vydavateľstva Routledge (2020) sú *Reconstructing Agency in*

Developmental and Educational Psychology: Inclusive systems as concentric space a Concentric space as a life principle beyond Schopenhauer, Nietzsche and Ricoeur: Inclusion of the other.

Prečo je téma projektu v súčasnosti dôležitá?

Tento projekt je silným príkladom medzipredmetovej integrácie tvorby významu, predstavivosti a sociálneho a emocionálneho rozvoja, kde sú ústredným prvkom názory žiakov. Pomocou témy Harry Potter sa osobný rozvoj spája s vedou, jazykom a so sociálnym a s občianskym rozmerom s cieľom rozvinúť medzikultúrnú spoluprácu medzi zmiešanými národnosťami. Tento prístup nie je jedným z normatívnych programov, ktoré robia veci „pre“ mladých ľudí, ale prístupom, ktorý umožňuje sebakvadráciu a aktívne vzdelávanie.

Aké osvedčené postupy a príklady, podľa vášho názoru, ponúka projekt na vyučovanie tejto témy?

Medzi kľúčové osvedčené postupy, ktoré je potrebné rozšíriť v celej Európe, patria a) medzipredmetová integrácia, b) silné zameranie na názory a predstavivosť žiakov, c) pozornosť na sociálne a emocionálne vzdelávanie a d) medzikultúrne vzdelávanie. Sila príbehu ako mosta

k tvorbe významu je hlavným zdrojom pre budúce vzdelávanie, čo sa odráža aj v práci zosnulého profesora Jeroma Brunera.

Aké sú, podľa vášho názoru, silné prvky tohto projektu?

Práca s emóciami žiakov je rovnako ako predstavivosť kľúčovou zložkou, pretože žiaci sú aktérmi vytvárania významu vo svojom prostredí. Prevláda silný pocit, že treba žiakom vštepovať zmysel konať, aby len jednoducho nereagovali na svoje okolie, ale formovali svet okolo seba prostredníctvom životne dôležitého zdroja svojej predstavivosti.

Aké zdroje alebo relevantné materiály by ste navrhli na vyučovanie tejto témy?

Séria kníh Harry Potter môže ponúknuť kľúčový východiskový bod na to, aby žiaci zapojili svoju predstavivosť s cieľom rozvíjať alternatívne svety a reality a na to, aby konfrontovali možnosti svojej budúcnosti. Sila príbehu na prehĺbenie pochopenia emócií a vzťahu žiakov k sebe samým a iným je hlavnou silnou stránkou takýchto prístupov. Napriek dostupnosti filmov Harry Potter by som povzbudil žiakov k tomu, aby si najskôr prečítali knihy, ako súčasť procesu tvorby významu a hľadania vlastných názorov, možno aj prostredníctvom otvorenosti k divadlu a hraníu rolí na základe týchto príbehov. Divadlo a hranie rolí môže zohrávať základnú úlohu v rozvoji životne dôležitých kompetencií empatie a vnímania perspektívy, čo je takisto kľúčové na rozvoj životných zručností vo vzdelávaní.

3.4. European Art 2.0

Zapojené krajiny: Grécko, Chorvátsko, Nemecko a Poľsko

Vek žiakov: 13 až 16 rokov

Mená, školy a krajiny učiteľov, s ktorými sa uskutočnili rozhovory: Andrea Ullrichová, Gymnasium Georgianum, Hildburghausen, Nemecko
Andreas Galanos, Gymnasio Adendrou (predtým 2. Gymnasio Chalkidonas), Xalkidona Solún, Grécko

O projekte

Tento projekt sa realizoval v školskom roku 2020 až 2021 medzi žiakmi vo veku 13 až 16 rokov (prehľad projektu nájdete [tu](#)). V projekte sa skúmalo, ako môže digitalizácia prispieť k podpore európskeho umenia, vyzvaním žiakov k tomu,

aby preskúmali virtuálne a zážitkové výstavy, vyskúšali niekoľko umeleckých aplikácií, zamysleli sa, ako môže virtuálna a rozšírená realita zlepšiť zážitok zo sledovania umenia, a dozvedeli sa viac o európskej kultúre. Cieľom projektu bolo zvýšiť záujem žiakov o európsku kultúru skúmaním toho, ako môžu digitálne

nástroje pomôcť vytvoriť inovatívne a motivujúce prístupy k umeniu, hudbe, divadlu a podobne. Andrea bola inšpirovaná na vytvorenie projektu v rámci nemeckej súťaže „Digital EU – and YOU?!“ Andreas sa veľmi rád zapojil do projektu, pretože už predtým so svojimi žiakmi pracoval na podobných témach, a povedal: „Pevne verím, že umenie je perfektným prostriedkom na posilnenie kreativity žiakov a riešenie takmer každého problému zmysluplným, hravým a príjemným spôsobom.“

Preberané témy a integrácia do učebných osnov

Hlavnou preberanou témou v tomto projekte bolo európske umenie a kultúra. S ohľadom na integráciu do učebných osnov bol tento projekt súčasťou učebných osnov nemeckej školy pre 10. ročník ako hodina mediálnej výchovy. Pokiaľ ide o grécke učebné osnovy, projekt bol spojený s viacerými predmetmi, hlavne angličtinou a modernou gréčtinou, pretože hodiny súvisiace s umením, so zábavou a s digitálnym vekom sú v učebných osnovách oboch predmetov a žiaci si mohli ďalej rozvíjať svoju slovnú zásobu. Okrem toho bol projekt spojený aj s informatikou a jeho cieľom bolo

zlepšiť digitálne zručnosti žiakov prostredníctvom radu aktivít, ako je účasť na [Európskom týždni programovania 2020](#) a [súťaži GIF IT UP](#). Okrem toho používali žiaci v kontexte projektu veľa digitálnych umeleckých zdrojov a jedným z nich bola [Europeana](#), jeden z podporných partnerov eTwinning.

Projektové činnosti a spolupráca

Pri všetkých činnostiach sa vyžadovalo veľké množstvo spolupráce medzi žiakmi. Žiaci boli preto rozdelení do nadnárodných tímov, ktoré boli pomocou [kolesa šťastia](#) pomenované po slávnych umelcoch s pridaním prídavného mena začínajúceho sa na to isté písmeno, napríklad „Brilantný Bach“. Nadnárodné tímy diskutovali o svojich návrhoch názvov vo fóre a jeden žiak napísal: „Navrhol som názov Mysteriózny Michelangelo, pretože jeho diela, ako aj spôsob, akým ich zamýšľal urobiť a čo nám

chcel ich prostredníctvom ukázať, sú niekedy opradené mystériom.“

Vytvorili aj niekoľko potenciálnych log projektu, a to pomocou nástroja na vytváranie odznakov [badge maker](#), a hlasovali za to, ktoré sa použije. Okrem toho, aby sa žiaci oboznámili s Europeanou a jej zdrojmi, najskôr sa zoznámili so zbierkami Europeany prostredníctvom [prezentácie Genially](#) a [konverzačného robota Europeany](#). V neskoršej fáze mali vytvoriť [online puzzle hlavolamy](#) z umeleckých diel, ktoré našli.

Pracovný proces celkovo zahŕňal tri fázy: vybrať, zapojiť sa a tvoriť. Skupiny sa zamýšľali nad formami digitálneho umenia, ktoré už poznali, a pomocou vyhľadávania zostavili rozsiahly katalóg webových stránok umenia a múzeí. Katalóg bol vložený do interaktívnej mapy a projektového priestoru TwinSpace. Potom žiaci vyskúšali aplikácie a online platformy, ktoré poskytujú možnosti na digitálnu prácu a interakciu s umením. Žiaci

si vymieňali svoje skúsenosti a diskutovali o nich vo fórach a na nástenkách TwinBoard.

Vo fáze tvorby sa samotní žiaci stali návrhármi digitálnych produktov. Výber umeleckých diel a webových stránok použitých pri aktivitách bol úplne na ich rozhodnutí a odrážal ich vkus a preferencie. Jednou z najobľúbenejších aktivít žiakov bola [súťaž GIF IT UP](#). Počas tejto aktivity mali žiaci tvoriť grafické formáty (GIF) slávnych európskych malieb. Na konci žiaci vložili svoje formáty GIF do priestoru TwinSpace a vytvorili [online galériu](#), kde ich prezentujú. Niektoré aktivity boli zamerané na kreatívne

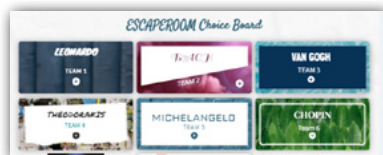

prístupy k vizuálnemu umeniu, ako sú zážitkové umelecké výstavy. Žiaci skúmali možnosti s rozšírenou a virtuálnou realitou, ktorá spája realitu so skutočným umením.

Aktivity zdôraznili aj možnosti, ktoré digitalizácia ponúka pre súčasné umenie.

Žiaci mohli napríklad spoznávať umenie generované umelou inteligenciou a zaoberať sa otázkami, ktoré technológia UI vyvoláva v modernom umení. Na konci projektu sa žiaci stali kurátormi a tvorcami digitálneho umenia. Pracovali v nadnárodných skupinách a vytvárali umenie cez 3D rozšírenú realitu pomocou rôznych online nástrojov (napríklad [Quiver](#)), hrali digitálne hry o európskom umení a navrhovali [online únikové miestnosti](#) zamerané na európskych umelcov.

Predtým, ako sa pustili do tejto úlohy, učitelia využili metódu prevrátenej triedy a rozdali materiály o umelcoch, ktoré žiaci mohli použiť. Materiály obsahovali textové, vizuálne

a zvukové zdroje, vďaka čomu si každý žiak mohol vybrať taký typ materiálu, ktorý najviac vyhovuje jeho učebnému štýlu. Potom nadnárodné tímy spolupracovali na prezentáciách o vybranom umelcovi a použili niektoré zaujímavé časti v únikových miestnostiach. Keď sa žiaci pokúšali vyslobodiť z únikových miestností vytvorených partnermi, mohli pri tom nájsť odpovede v prezentáciách. Pohľady žiakov na aktivity a projekt uvádzame vo výpovediach niektorých žiakov.

Páčilo sa mi všetko! Spolupráca, proces, činnosti, výsledky. Na takomto projekte som sa zúčastnila prvýkrát a uvedomila som si, že moje rozhodnutie zúčastniť sa na ňom nemalo chybu.

Konstantina, Grécko.

Zapojil som sa do aktivity únikových miestností. Bolo to veľmi zaujímavé a zábavné.

Vasilis, Grécko.

Vyhľadával som informácie o umelcoch a zvyčajne som pomáhal svojmu tímu. Vždy sme fungovali ako jeden tím!

Aggelos, Grécko.

Súvis s výročnou témou

Podľa učiteľov, s ktorými sa uskutočnil rozhovor, je medzi projektom, výročnou témou a Novým európskym Bauhausom silný súvis na viacerých úrovniach. Andreas vysvetlil: „Všetky spomenuté činnosti sa týkajú krásy a udržateľnosti. Digitalizácia môže zabezpečiť udržateľnú budúcnosť umeleckých diel a vo všeobecnosti našu interakciu s umením. Digitálny prístup k múzeám, ku galériám a k umeleckým zdrojom, ako je Europeana, môže navyše pomôcť demokratizovať náš svet a uľahčiť ľuďom na celom svete virtuálne navštevovať umelecké inštitúcie, do

ktorých by sa inakšie nedostali. Naším hlavným cieľom bolo, aby žiaci ocenili digitálne umenie a digitalizované umelecké diela ako faktory zmeny a udržateľnosti.“

Žiaci okrem toho skúmali virtuálne výstavy a pomocou online galérií a nástrojov hravým spôsobom pracovali s umením. Vďaka spolupráci menších nadnárodných tímov mohli žiaci pracovať spoločne a objavovať nové online vzdelávacie priestory. V tejto súvislosti sa učitelia zamysleli nad úlohou umenia v školskej komunite a povedali: „Nič neskrášli našu budúcnosť (a naše školy) viac ako umenie. A nič nie je nádejnejšie a optimistickejšie, ako môcť sa podeliť o lásku k umeniu a spoločne obdivovať umelecké diela. Umenie nepozná hranice či diskrimináciu a môže nám pomôcť vybudovať lepší svet.“

Učitelia aj žiaci sa v rámci výročnej témy zamysleli nad svojou vysnívanou školou a nad tým, ako by ich školy mohli nájsť oporu v pilieroch „krásny“, „udržateľný“ a „spoločný“. Vysnívaná škola učiteľov zahŕňa žiakov, ktorí dokážu prevziať zodpovednosť za svoje vzdelávanie a mať z neho radosť. Predstavujú si školu, kde majú žiaci možnosť byť sebou samým, objavovať svoje vlohy

a poslanie a zapájať sa do budovania vzdelávacích priestorov a procesov, a ako miesto, kde prevláda silný zmysel pre komunitu, radosť, bezpečnosť, spoluprácu a kritické myslenie. V tomto ohľade opísala učiteľka chorvátskej partnerskej školy Arjana Blazicová svoju školu snov ako „školu, kde majú všetci rovnaké príležitosti na vzdelávanie a spoluprácu a kde sú všetci žiaci odhodlaní učiť sa a robia to s veľkou radosťou“. Nasledujúce výpovede ilustrujú pohľady žiakov.

Podľa mňa by bolo super mať v škole tanečné štúdio, to by bolo fantastické! A veľmi rada by som pomalovala steny školy obrovskými maľbami. Takto by moja škola snov vyzerala na začiatku. Dúfam, že sa moja vysnívaná škola jedného dňa prebudí k životu!

Konstantina, Grécko.

Podľa mňa by v škole snov boli samí šťastní učitelia a žiaci.

Stavroula, Grécko.

Chcel by som, aby bola moja vysnívaná škola digitálna. Mala by v nej byť online učebňa, kde má každý žiak svoje vlastné elektronické zariadenie. Vďaka tomu budú vyučovacie hodiny príjemnejšie a zábavnejšie.

Aggelos, Grécko.

V mojej škole snov by každú hodinu učili tí najlepšie učitelia, takže žiaci by sa vždy chceli učiť. Laptopy a telefóny na vyučovaní by neboli zakázané.

Vasilis, Grécko.

Názor odborníka na projekt

Odborník: Isabel Crespová, Europeana
Isabel Crespová rozvíja partnerstvá s dôležitými aktérmi v oblasti vzdelávania vrátane ministerstiev školstva, priemyslu a neziskových organizácií s cieľom podporiť využívanie digitálnej kultúry. Má bakalársky titul z politológie, magisterský titul z manažmentu kultúry a magisterský titul z podnikovej komunikácie. Pracuje ako poradkyňa pre verejný sektor a v Múzeu súčasného umenia v Barcelone.

Prečo je téma projektu v súčasnosti dôležitá?

Projekt je dôležitý z hľadiska silného digitálneho zamerania a všetkých kľúčových kompetencií, ktoré sa v rámci neho podporujú, a vďaka svojim rôznym aktivitám (spolupráci, kreativite, jazykovým zručnostiam, interkultúrnym kompetenciám,

kritickému mysleniu atď.). Pandémia odhalila potrebu urýchliť digitálnu transformáciu vo vzdelávaní a potrebu inovatívnejších výučbových a vzdelávacích postupov. Učitelia zapojení do projektu ukázali, že počas pandémie bolo pre nich relatívne jednoduché rýchlo prispôbiť svoje vyučovacie hodiny vďaka ich predošlej digitálnej práci so sieťami, ako sú eTwinning a Europeana.

Aké osvedčené postupy a príklady, podľa vášho názoru, ponúka projekt na vyučovanie tejto témy?

Je ich mnoho, no snáď najpozoruhodnejšia je prispôbivosť projektu, vďaka ktorej sa fyzické vzdelávacie priestory, zvyčajne školských a kultúrnych inštitúcií, rozšírili o nové virtuálne prostredia (ako je archív Europeany, ale aj mnoho ďalších) a zmiešali sa. To, samozrejme, poskytlo učiteľom a žiakom veľkú flexibilitu pri úprave vzdelávacieho procesu v dôsledku pandemickej situácie.

Aké sú, podľa vášho názoru, silné prvky tohto projektu?

Moju pozornosť upútali dva prvky. Po prvé, projekt spojil žiakov z rôznych krajín, ale aj z rôznych životných kontextov a vzdelávacích prostredí, vrátane žiakov z väčších miest a možno aj vynaliezavejších škôl

a žiakov z vidieckeho prostredia a zo skromnejších vyučovacích priestorov. Po druhé, žiaci stoja v centre celého projektu a môžu koncipovať svoje vzdelávanie výberom a tvorbou obsahu.

Aké zdroje alebo relevantné materiály by ste navrhli na vyučovanie tejto témy?

Samozrejme by som navrhla Europeanu, ak chcete mať prístup k pomerne rozsiahlemu prehľadu európskeho dedičstva. Nezabudnite však prehľadať všetky rôzne inštitúcie kultúrneho dedičstva

v okolí škôl, pretože každé mesto, každé veľkomesto a každý región má inštitúcie s digitálnymi zdrojmi, ktoré sa môžu doplniť fyzickými návštevami (ako je plánované v tomto projekte), aby ste získali plný zážitok. Musíme pochopiť, že osobný a digitálny zážitok sú celkom odlišné. Nič sa nevyrovná vplyvu osobných zážitkov, ale to nikdy nebolo predmetom diskusie či pointou. Žiaci a pedagógovia teraz môžu v závislosti od svojich okolností, metodík, digitálnych schopností a vzdelávacích cieľov vyťažiť z oboch svetov maximum.

3.5. Futurtopia

Zapojené krajiny: Grécko, Francúzsko, Holandsko, Poľsko a Taliansko

Vek žiakov: 15 až 17 rokov

Mená, školy a krajiny učiteľov, s ktorými sa uskutočnili rozhovory: Claudine Coatanéová (zakladateľka), Lycée Michelet, Vanves, Francúzsko
Lucyna Nocoń-Kobiórová, Zespół Szkół nr 1 w Pszczynie, Pszczyna, Poľsko

O projekte

Naša budúcnosť – utópia alebo dystopia? Tieto dve slová gréckeho pôvodu pomohli učiteľom a žiakom charakterizovať svet dvoma protichodnými spôsobmi. Učiteľky partnerských škôl sa rozhodli dať projektu názov „Futurtopia“, čím ponechali otvorené obe možnosti, aby umožnili žiakom samostatne sa rozhodnúť, či smerujeme ku katastrofe alebo k zelenému, udržateľnému a inkluzívnemu svetu. Projekt je postavený na kultúrnych a jazykových aktivitách a jeho cieľom je podporiť autentickú komunikáciu a spoluprácu medzi žiakmi, ako aj skupinovú prácu a reflexiu. Okrem toho sa projekt zameriava na zručnosti žiakov v oblasti aktívneho občianstva, čím prispieva k cieľom udržateľného rozvoja agendy 2030 pre udržateľný rozvoj. V tomto ohľade je projekt Futurtopia reprezentáciou vynaliezavosti žiakov a zároveň výzvou na zmenu. Projektové aktivity, ktoré sa začínajú spoločnou úvahou o 17 cieľoch udržateľného rozvoja, sú navrhnuté s cieľom zlepšiť jazykové zručnosti žiakov, predovšetkým ich schopnosť rozprávať, a povzbudili ich, aby zaujali stanovisko a boli aktívnymi podporovateľmi zmeny.

Preberané témy a integrácia do učebných osnov

TProjekt sa zrodil zo skorších prác a projektov, ktoré sa venovali cieľom udržateľného rozvoja. Rôzne faktory, ako je klimatická kríza, pandémie COVID-19, nezamestnanosť, chudoba a konflikty, naznačujú, že náš svet sa približuje k svojim ekologickým, ekonomickým a sociálnym hraniciam. V aktuálnom projekte teda išlo o pokus preskúmať, či existujú nejaké alternatívy, a to tak, že mali žiaci odpovedať, ako by vyzerali ich utópie.

Ako uviedli dve učiteľky zapojené do rozhovorov: „Jednoducho sme mali a máme pocit, že je nanajvýš dôležité upozorniť tínedžerov na problémy, ktorým čelí svet, v ktorom žijú. A to obzvlášť v tomto veku, keď z nich čoskoro budú mladí dospelí a keď by mali mať dostatočné základné znalosti a zručnosti. Mali by nadobudnúť zručnosti potrebné na orientáciu vo svete okolo nich, mali by sa cítiť oprávnení hrať svoju úlohu ako občania a prevziať aktívnu a pozitívnu úlohu v spoločnosti.“ Ďalšou témou, ktorej sa tento projekt venuje, je mediálna gramotnosť. Žiaci pracovali s rôznymi zdrojmi a formami informácií a zamerali sa na netiketu, pravidiel správania

v projekte eTwinning a dôveryhodnosť informačných zdrojov.

Pokiaľ ide o integráciu do učebných osnov, udržateľný rozvoj a občianstvo sú na stredných školách medzipredmetovými témami. Utópie a dystopie sú takisto súčasťou učebných osnov pre žiakov, ktorí si v 12. ročníku na francúzskych školách ako voliteľný predmet vyberú angličtinu pre pokročilých. Projekt je zároveň prepojený s cieľmi učebných osnov predmetov občianstvo/občianska náuka a cudzie jazyky, keďže sú témy občianskej náuky rozpracované v angličtine prostredníctvom metodiky CLIL a v literatúre..

Projektové činnosti a spolupráca

Cieľom aktivít začlenených do projektu je zapojiť žiakov, povzbudiť ich k tomu, aby boli aktívnymi protagonistami vzdelávacej skúsenosti, a podnietiť u nich kritické myslenie a kreativitu. Učitelia zapojení do projektu navrhli na základe 17 cieľov udržateľného rozvoja a koncepcie utópie niekoľko činností vrátane brainstormingu, fór a spoločnej práce v medzinárodných tímoch.

Projekt sa začal aktivitou založenou na piesni Johna Lennona „Imagine“, hymne protivojnových hnutí. Žiaci diskutovali vo fóre a vymieňali si názory na text piesne a odpovedali na otázku: „Aký svet si John Lennon predstavoval? Prečítajte si text a diskutujte o jeho názoroch na náboženstvo, vojnu, majetok a chudobu. Aký účinok má v piesni opakovanie slov, ako „nie“, „nič“ a „ne-“? Potom mali žiaci za úlohu hovoriť o svojich snoch a podeliť sa o ne pomocou nástroja Tricider alebo ich prezentovať pomocou nástroja Flipgrid. Nakoniec bolo ich úlohou poskytnúť spätnú väzbu k príspevkom partnerov. Vytvorila sa aj jedna aktivita pomocou [Liveworksheets](#), nástroja, ktorý umožňuje žiakom precvičovať si anglickú slovnú zásobu na základe textov piesní.

Pri ďalšej aktivite sa žiaci zábavnou formou zoznámili s cieľmi udržateľného rozvoja OSN. Najskôr sa mali žiaci oboznámiť s cieľmi udržateľného rozvoja preskúmaním obsahu a zdrojov na webovom sídle „[Take action](#)“. Neskôr si pozreli video, ktoré pripravili učiteľky (pomocou [Playposit](#)) a odpovedali na otázky, aby si preverili znalosti o cieľoch udržateľného rozvoja. Potom žiaci rozdelení do národných skupín tvorili interaktívne hry na základe cieľov

Agendy 2030 (pomocou nástrojov [Classtools](#), [Wordwall](#), [Learning Apps](#), [Kahoot!](#), [Quizziz](#) a [Quizlet](#)), vymieňali si názory na diskusnej nástenke, zapájali sa do interaktívnych kvízov a vyjadrovali sa k svojim skúsenostiam. Medzi výstupy vytvorené žiakmi patrí [prirad'ovacia hra](#) (Francúzsko), [hra koleso šťastia](#) (Grécko), [video hra](#) (Taliansko), [herný kvíz](#) (Holandsko) a [textová hra](#) (Poľsko).

Potom sa žiaci zoznámili s hlavnými pojmami projektu, utópiami a dystopiami, a to prácou s obsahom a diskusiou pomocou nástroja Tricider. Na základe ich záujmov o oblasti zahrnuté v 17 cieľoch udržateľného rozvoja sa vytvorili medzinárodné tímy. Riadiacou otázkou pre túto spoločnú prácu bolo: „Ako vyzerá váš ideálny svet?“

Žiaci si pozreli súhrnné videá na tému imaginárnych dystopických spoločností:

- [1984](#) od Georga Orwella,
- [Prekrásny nový svet](#) od Aldousa Huxleyho,
- [451 stupňov Fahrenheita](#) od Raya Bradburyho,
- [A.I. Umelá inteligencia](#),

- „[Ako rozpoznať dystopiu](#)“,
- [Proces](#) od Franza Kafku,
- [Black Mirror](#).

Žiaci dostali aj niekoľko citátov, ktoré im dali podnet na zamyslenie.

- „A zisťujeme, že každé naše slovo posudzujú ľudia, ktorých nevidíme, podľa pravidiel, ktoré nepoznáme.“ (*Proces*)
- „Najväčší ľudský dar – schopnosť plniť si svoje sny.“ (*A.I. Umelá inteligencia*)
- „Naša civilizácia si vybrala stroje a medicínu a šťastie.“ (*Prekrásny nový svet*)
- „Ak chceš obraz budúcnosti, predstav si vysokú topánku, ktorá dupe po ľudskej tvári – navždy.“ (1984)

Potom sa žiaci zamýšľali nad otázkou:

„Aká je vaša predstava Futurtopie?“

Okrem toho mali pomocou nástroja Tricider napísať odpoveď na

otázku: „Čo je alebo nie je vo vašej Futurtopii?“ Žiaci sa vyjadrili takto.

V mojej Futurtopii budú všetky formy vzdelávania bezplatné pre všetkých bez výnimky. Táto akcia bude vzdelávať každého a zároveň bude kultivovať kritické myslenie a chápanie logických súvislostí medzi myšlienkami.
Giorgos, Grécko.

V mojej Futurtopii budú ľudia pracovať a žiť dôstojne. Nebude tam chudoba. Chudoba nás oberá o ľudskosť a nádej, cítime sa menejcenní ako ostatní.
Martyna, Poľsko.

V mojej Futurtopii si želám svet, v ktorom na výrobu energie už nepoužívame fosílna palivá a uhlie. V mojej Futurtopii snívam o svete, kde energia pochádza z prírody a využíva sa správne bez plytvania.
Tony, Taliansko.

V našej Futurtopii sú si všetci pred zákonom rovní. Nebudú tam žiadne vojny kvôli náboženstvu, chudoba a nerovnosť pohlaví. Inštitúcie budú s každým zaobchádzať rovnako.

Côme, Louise G, Estelle
a Justine, Francúzsko.

V mojej Futurtopii sa všetci cítia dobre. Nie je tam depresia ani úzkosť. Ľudia sú vždy v čo najlepšom stave mysle. Neexistujú žiadne choroby.
Chiara, Francúzsko.

V mojej Futurtopii budú zdravé ekologické potraviny, ktoré si budeme produkovať sami bez chemikálií.
Zosia, Poľsko.

Ak by som mohla na tomto svete niečo zmeniť, určite by som sa pokúsila zmeniť sexistické vnímanie, ktoré sa vytvorilo pre obe pohlavia, najmä pre ženy. Nemôžeme hovoriť o zmene a zlepšení sveta, keď ešte aj v 21. storočí existuje diskriminácia na základe pohlavia. Obe pohlavia sú rovnocenné, majú rovnaké práva a povinnosti a musí sa s nimi zaobchádzať rovnako.

Evangelia, Grécko.

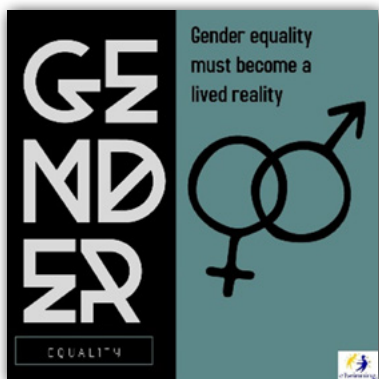
Žiaci sa do projektu nadšene zapájali. Héloïse, žiačka z Francúzska, spomenula: „Bolo naozaj zaujímavé rozprávať sa s ľuďmi z iných krajín, hľadať nápady so žiakmi z iných kultúr, ako je tá naša. Mali sme rozdielne názory a niekedy celkom odlišné nápady, takže projekt bol plný výmen. Bola to veľmi jedinečná skúsenosť.“ Ďalší žiak povedal: „Mali sme pocit, že v našej komunikácii nie sú žiadne prekážky, napriek tomu, že

pochádzame z iných krajín, pretože sme mohli komunikovať v anglickom jazyku.“

Súvis s výročnou témou

Cieľom projektu bolo rozvíjať zručnosti žiakov v oblasti aktívneho občianstva, formovať správanie, ktoré je prínosom pre ciele udržateľného rozvoja Agendy 2030 Organizácie spojených národov a rozvíjať ich zručnosti 21. storočia prostredníctvom medzinárodnej online spolupráce. Hlavná téma, utópie, slúžila na povzbudenie žiakov, aby sa kreatívne a konštruktívne venovali rôznym témam, ktoré ich zaujímajú. Podľa učiteľov zapojených do projektu: „Žiaci mali prostredníctvom projektu eTwinning možnosť spoznávať rôzne témy, zamyslieť sa nad dôležitosťou krásy našej planéty a uvedomiť si hodnotu udržateľnosti a dôležitý význam spolupatričnosti.“

Okrem toho Futurtopia súvisela s výročnou témou, pretože podnietila žiakov, aby si predstavili, aká by bola ich ideálna budúca spoločnosť. Pomohlo im to zamyslieť sa nad požadovanými zmenami a nad tým, ako by mohli konať, aby sa im splnili sny o udržateľnejšej budúcnosti. Grécka partnerka Theodora Gkeniouová konkrétnejšie uviedla, že v rámci projektu diskutovali

o téme: „Naša budúcnosť: utópia alebo dystopia? Dve slová gréckeho pôvodu nám pomáhajú opísať nový svet pred nami dvoma protichodnými spôsobmi.“ Povedala: „Rozhodli sme sa pomenovať projekt Futurtopia s cieľom ponechať si otvorené možnosti a môcť sa samostatne rozhodnúť, či smerujeme ku katastrofe alebo k zelenému, udržateľnému [a] inkluzívnemu svetu.“ Claudine dodala, že „Projekt Futurtopia je v súlade s výročnou témou, pretože žiaci hľadali odpovede na dôležité otázky, ako napríklad „Akú budúcnosť si prajete?, „Čo skutočne určuje našu budúcnosť?“ [a] „Môžu vzdelávanie, ekológia a peniaze zabezpečiť lepší život?“ Vďaka týmto otvoreným otázkam mohli žiaci snívať. Napriek tomu mnohí žiaci pochybujú, že budú mať budúcnosť, po ktorej túžia.“

Ďalej uvádzame niekoľko produktov vytvorených medzinárodnými tímami na základe cieľov udržateľného rozvoja, ktoré si vybrali. Patrí medzi ne plagát, [prezentácia](#) Genially o chudobe a [plagát](#) v nástroji Canva. Ďalšie perspektívy žiakov nájdete v časti „Projektové činnosti a spolupráca“.

Projekt takisto poskytol učiteľom a žiakom možnosť zamyslieť sa nad ich víziou budúceho vzdelávania a ideálnym pohľadom na školu. Žiaci uvažovali o tom, ako by sa dala výročná téma „Naša budúcnosť: krásna, udržateľná, spoločná“ dosiahnuť na školskej úrovni. Ďalej si môžete prečítať niekoľko reakcií.

Myslím si, že výročná téma má radostnú a optimistickú víziu budúcnosti, pesimistický pohľad nie je povolený. Bude krásna a ľudia budú spolu. Všetci samozrejme poznáme niekoľko malých gest, ktorými pomáhame životnému prostrediu, ako je zhasínanie svetiel, keď ich nepotrebujeme, recyklovanie, chôdza namiesto šoférovania a vykurovanie miestností len v prípade potreby. Niektoré z nich, ako je zhasínanie svetiel alebo vykurovanie, by sa dali využiť v školách v letnom období alebo počas slnečných dní. Zároveň by sa mohli na streche používať solárne panely na výrobu elektriny pre školu a v triedach by mohli byť rastliny, aby oživil priestor a vniesli doň viac kyslíka.

Héloïse, Francúzsko.

Predovšetkým by mladí ľudia už nemali byť netolerantní. Všetci sme si rovní a všetci sme ľudia, takže si myslím, že by sme sa mali navzájom podporovať a pomáhať si – nie posudzovať, kritizovať alebo šikanovať. Ak je témou na rok 2022 naša budúcnosť, ako ju urobiť krásnou a udržateľnou a pritom žiť v mieri, dokážeme to! Potrebujeme už len ochotu.

Kinga, Francúzsko.

*U mňa táto téma
evokuje nádej.
Znamená budúcnosť,
v ktorej všetci
môžeme žiť spoločne,
znamená spoločnosť,
v ktorej sa nikto necíti
odmietnutý, znamená
občanov, ktorí by sa
starali o svoju planétu
a susedov. Verím, že
na školskej úrovni
sa to dá dosiahnuť
tým, že žiaci dostanú
možnosť vzájomne
sa spoznávať,
spoločne vytvárať
projekty, možno aj
mimo strednej školy,
ako sme to urobili
my s projektom
Futurtopia.*

Axelle, Francúzsko.

Odpovede učiteľov zároveň odhaľujú niekoľko dôležitých aspektov, ktoré by školy mali zväžiť, napríklad využívanie vzdelávacích priestorov, infraštruktúru, prístupy zamerané na žiaka, ekológiu a spoluprácu. Talianska partnerka Patrizia Romová naznačila, že školy by mali byť „miestom s pohodlnými priestormi a zariadeniami, kde žiaci a učitelia môžu mať pocit, že na nich záleží, a kde majú všetci nástroje a možnosti spoločne rásť rozvíjaním odborných a ľudských zručností“. Theodora Gkeniouová upozornila: „Podľa môjho názoru by škola snov bola digitálna, odolná, ekologická, komplexná [a] multidisciplinárna komunita ľudí.“ Ewa Gajeková, projektová partnerka z Poľska, povedala, že jej škola snov by bola „škola pre každého, kto je kreatívny a tolerantný, škola, ktorá má priestory pre žiakov a učiteľov a dáva možnosti na profesijný a informačno-technologický rozvoj, pričom rešpektuje ľudí a prírodu“. Medzi ďalšie predstavy patrí používanie interaktívnych kníh, zaistenie prístupu pre ľudí so zdravotným postihnutím, zabezpečenie rodovej citlivosti a viac učiteľov a kvalifikovaných učiteľov.

Názor odborníka na projekt

Odborník: Profesor Stephen Heppell, vedúci katedry Felipe Segovia pre inovácie vo vzdelávaní na univerzite Universidad Camilo José Cela, Madrid a generálny riaditeľ Heppell.net Ltd

Stephen je vedúci katedry Felipe Segovia pre inovácie vo vzdelávaní na univerzite Universidad Camilo José Cela v Madride, emeritný profesor nových vzdelávacích prostredí na univerzite Anglia Ruskin University a generálny riaditeľ Heppell.net Ltd. Výsledkom jeho 34-ročného pôsobenia ako profesora je rad rozsiahlych celosvetových projektov na vysokej úrovni. Spoločnosť Microsoft ho charakterizuje ako „európskeho vedúceho odborníka na online vzdelávanie“. Ministerstvo školstva Spojeného kráľovstva ho nazýva „najvplyvnejším akademikom v oblasti technológií a vzdelávania za posledné roky“.

Prečo je téma projektu v súčasnosti dôležitá?

Po obrovskej globálnej pandémie je jasné, že vzdelávanie sa posunulo, či už je poháňané čoraz hybridnejším online a prezenčným vyučovaním, alebo zmenou rodinného životného štýlu a dynamiky, kde rodičia doma pracujú a deti sa doma učia. Keďže už je dŕžin z fľaše vonku a zdá sa, že sa do nej nevráti, pokiaľ ide o vzdelávanie, musíme si všetci odpovedať na otázku „Čo ďalej?“ Tento projekt vyzbrojuje študentov zručnosťami v kritickom myslení a vynaliezavosťou, ktoré potrebujú, aby sa zapojili do diskusie o svojej budúcnosti, a to nielen z hľadiska vzdelávania, ale aj z hľadiska iných svetových problémov, ako sú zmena klímy, nezamestnanosť, deprivácia a konflikt. Ak máme vyriešiť rapidne sa rozširujúce portfólio svetových problémov, ktorým v tomto tisícročí čelíme, budeme musieť každého žiaka zapojiť čo najviac s cieľom pomôcť vyriešiť túto závažnú úlohu. V rámci tohto projektu sa žiaci skutočne zapojili a zaangažovali do úvah nad týmito témami. Takže tento projekt má obrovský význam.

Aké osvedčené postupy a príklady, podľa vášho názoru, ponúka projekt na vyučovanie tejto témy?

Aktivity boli vytvorené z veľmi dôležitých a rôznorodých zdrojov –od piesne „Imagine“ Johna Lennona predstavujúceho si dokonalý svet, cez Huxleyho znepokojujúci Prekrásny nový svet a Kafkov Proces, po moderné programy ako Black Mirror a film A.I. Umelá inteligencia. Tvoria reťazec mocných provokácií. Činnosti, ktoré žiaci realizovali, prebiehali v mnohonárodných tímoch, vďaka čomu bola práca bohatým kultúrnym zážitkom. Samotné aktivity boli veľmi rozmanité, od brainstormingu vízie utópie a písania akrostických básní na témy, ako sú priateľstvo, rovnosť, zdravie a starostlivosť, po tvorbu plagátov, článkov a videí zameraných na oblasti, ktoré považovali za dôležité pre víziu do budúcnosti, ktorú si predstavili. Aktivity v každom kroku dávali žiakom priestor konať, a to prostredníctvom názoru. Nebol to divoký, tvrdohlavý názor, ale názor, ktorý sa zrodil z reflexie, diskusie, snov a uvažovania. Táto časová perspektíva je kľúčová: „Tí, ktorí nepoznajú históriu, sú predurčení si ju zopakovať.“

Aké sú, podľa vášho názoru, silné prvky tohto projektu?

Ako každé významné vzdelávanie je tento projekt veľmi komplexný, no nie náročný. Medzi jeho silné zložky patrí napríklad veľká škála nástrojov na spoluprácu, nevyhnutná úloha

technológií (je rok 2022!) a niekoľko prvkov gamifikácie na skutočné zvýšenie motivácie. K tejto bohatej vrstve nového vzdelávania prispela paleta pedagogických metodík vrátane stanovenia radu otázok, o ktorých môžu žiaci uvažovať v kontexte piesne, filmu alebo knihy. Aktivity zamerané na vzdelávanie vyššieho rádu boli úplne vhodné a primerane náročné na vek zapojených žiakov. Projekt žiakom poskytol odolnosť, čo, samozrejme, pomohlo počas lockdownov, keď učitelia prešli na diaľkovú činnosť. Tento spôsob práce bol žiakom do určitej miery známy, pretože učitelia položili základy už na začiatku projektu.

Aké zdroje alebo relevantné materiály by ste navrhli na vyučovanie tejto témy?

Myslím si, že zdroje použité v samotnom projekte sú výborným východiskovým bodom. Myslím si, že varovný príbeh o prílišnom spoliehaní sa na technológie, ktorého následkom bola strata ľudskosti, je dobre zdokumentovaný vo filme Kena Loacha s názvom Ja, Daniel Blake. Ďalším skvelým zdrojom, ktorý je dobré preskúmať na konci takéhoto druhu aktivity, sú nádeje a sny ďalších nádejných účastníkov projektu. Tieto sny sa do určitej miery zhodujú, čo v týchto turbulentných časoch učiteľom a žiakom prinesie istú úľavu.

3.6. Be Smart – Be Part!

Zapojené krajiny: Holandsko, Nemecko, Poľsko, Portugalsko a Španielsko

Vek žiakov: 16 až 19 rokov

Mená, školy a krajiny učiteľov, s ktorými sa uskutočnili rozhovory: Simone van Belkomová-Poppelaarsová, Koning Willem I College, 's-Hertogenbosch, Holandsko
Lina Maria Inaciová Pereirová, Escola Básica e Secundária de Gama Barros, Agrupamento de Escolas D. Maria II, Sintra, Portugalsko

O projekte

Počas tohto projektu sa žiaci z piatich európskych miest zaoberali víziou „inteligentných miest“. Táto téma je dôležitá, keďže v budúcnosti bude čoraz viac ľudí žiť v mestách. Preto sú potrebné inteligentné koncepcie, aby táto planéta ostala vhodným miestom na život – pre nás a budúce generácie. Konkrétnejšie žiaci počas projektu pracovali na koncepcii

inteligentných miest a obcí. Súčasťou „inteligentnej“ koncepcie sú efektívne, pokročilé a sociálne inkluzívne aspekty. V súčasnosti sa na celom svete objavuje niekoľko vývojových trendov, ako sú priekopnícke budovy, moderné formy infraštruktúry a nové spôsoby komunikácie. Technických a ekonomických inovácií stále pribúda. Takže sme na ceste žiť čoraz „inteligentnejšie“. Žiaci zároveň nadobudli povedomie

o environmentálnych problémoch a pracovali v medzinárodných tímoch, v rámci ktorých mali vymyslieť spôsoby na zmiernenie zmeny klímy v každodennom živote. Používaním vhodných nástrojov IKT, medzinárodnou spoluprácou a penikáním do zmiešaného učenia sa žiaci stali súčasťou „inteligentného projektu eTwinning“. Prehľad projektu si môžete pozrieť v [prezentácii Prezi](#), [prezentácii Wakelet](#) a vo [videu](#), ktoré pripravili žiaci a učitelia na konci projektu.

Preberané témy a integrácia do učebných osnov

Oblasť projektu sa zameriavala na udržateľnosť a inteligentnú koncepciu, ktorá obsahuje rôzne aspekty. Žiaci sa na základe svojich záujmov rozhodli, na ktorý aspekt sa zamerajú. Boli rozdelení do medzinárodných tímov a pracovali na týchto témach: inteligentné mestá s inteligentnou energiou, budovy, infraštruktúra, zdravie, energia, príroda a biodiverzita, globálne otepľovanie a digitálna gramotnosť (pričom bezpečne používali internet a netiketu). Pokiaľ ide o učebné osnovy, hlavným predmetom spojeným s projektom bola angličtina, ale v rámci učebných osnov sa vyučovala celá škála zručností, ako sú podnikavosť a medzikultúrne a sociálne zručnosti. Zároveň sú všetky tieto témy integrované na (stredných)

odborných školách do iných kurzov vrátane environmentálnej technológie a udržateľných postupov a do širšej filozofie niektorých škôl. Simone uviedla: „Sme škola UNESCO a škola, ktorá aktívne prispieva k cieľom udržateľného rozvoja, keďže máme celý pracovný tím zodpovedný za túto problematiku. Medzinárodná spolupráca a rozvoj medzikultúrnych kompetencií sú pre našich žiakov a zamestnancov veľmi dôležité. Práca v projekte eTwinning k tomu môže pozitívne prispieť.“

Projektové činnosti a spolupráca

Ako poznamenala Simone: „eTwinning je úžasná platforma na vytváranie medzinárodnej virtuálnej spolupráce štruktúrovaným a bezpečným spôsobom. Vďaka nej môžu žiaci a učitelia pracovať na medzinárodných projektoch interaktívnou formou.“ Žiaci vytvorili rôzne medzinárodné tímy, ktoré sa zamerali na rôzne oblasti. Každý tím mal učiteľa

zodpovedného za koordináciu a dohľad nad ich prácou na základe Padletu, ktorý obsahoval plánované úlohy, vďaka čomu bola podporovaná medzinárodná spolupráca. Žiaci napríklad vytvorili pravidlá pre e-bezpečnosť a poskytli informácie ďalším žiakom prostredníctvom:

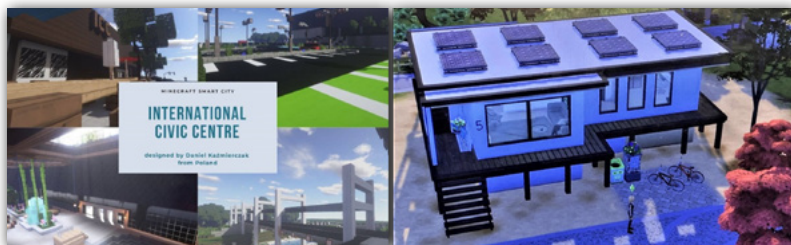
- krátkych videí o legálnom používaní internetu a tom, čo robiť a čo nie z hľadiska e-bezpečnosti,
- prezentácií o internetovej bezpečnosti a internetovej hrozbe a podvode,
- kvízov o e-bezpečnosti na počítači a e-bezpečnosti,
- plagátov.

V úvodnej činnosti projektu boli žiaci vyzvaní, aby sa zamysleli nad koncepciami inteligentných miest a obcí a uviedli pojmy, ktoré sa s nimi spájajú, prostredníctvom nástrojov Mentimeter a AnswerGarden a vytvorením

WordArt. Potom si žiaci prečítali článok uverejnený v *National Geographic* o mestách budúcnosti, zamysleli sa nad ním a uviedli aspekty, ktoré sa im zdajú zaujímavé, a podelili sa o svoje názory v diskusnom fóre. V tejto súvislosti sa žiaci zapojili do cvičení alebo hier zameraných na slovnú zásobu vytvorených pomocou tohto článku (napríklad hry zamerané na identifikáciu častí malej budovy, hláskovanie a anagramy a vyhľadávanie slov), aktivít zameraných na počúvanie s porozumením (mestá budúcnosti) a všeobecného kvízu, ktorý preveril ich vedomosti.

Potom boli žiaci vyzvaní, aby prostredníctvom softvéru Mentimeter uviedli aspekty inteligentných miest, ktoré ich najviac zaujímajú (pozri výsledky na obrázku), a poskytli odôvodnenie v diskusnom fóre. Táto aktivita bola základom na vytvorenie medzinárodných tímov podľa záujmov žiakov. Výsledky práce a úloh realizovaných v medzinárodných tímoch boli zdokumentované pomocou nástroja Padlet (napríklad na tému

inteligentná energia, inteligentné budovy, inteligentné životné prostredie, inteligentná infraštruktúra, inteligentné zdravie a inteligentné vzdelávanie).

Žiaci boli takisto vyzvaní, aby preskúmali, či vo svojom meste dokážu nájsť príklady „inteligentnej prírody“. Napríklad v Holandsku je uprostred prírodného parku mimo mesta QR kód, ktorý vedie k informáciám o histórii tohto miesta siahajúcej do obdobia pred šesťsto rokmi. V Barcelone sú v botanickej záhrade QR kódy, ktoré poskytujú návštevníkom informácie o rastlinách, v Portugalsku je aplikácia pre ľudí, ktorí navštívia historické pamiatky, a v Poľsku je systém monitorovania lesných požiarov.

V ďalšej aktivite boli žiaci vyzvaní, aby si pozreli a našli informácie o inteligentných mestách vo svojej krajine vyhľadaním národných projektov. Žiaci našli projekty v týchto krajinách:

- v [Nemecku](#),

- v [Den Bosch a Amsterdam](#),
- v [Kazimierzi Dolnom](#),
- v [Lisabone](#), spolu s videom vytvoreným žiakmi, ktorí projekt realizovali,
- v [Barcelone](#)

Na základe všetkých týchto nápadov a vedomostí si mali žiaci predstaviť svoje vlastné „inteligentné centrá“ pomocou brainstormingu zariadení a vybavenia, ktoré budú potrebovať. Žiaci pomocou nástroja Linoit zachytili svoje nápady, vytvorili pojmovú mapu a [video](#) a pomocou programov SketchUp a Minecraft zhotovili 3D modely.

Aby však žiaci svoje nápady zrealizovali, museli ich financovať. V rámci toho sa prostredníctvom videa oboznámili s hromadným financovaním, vo fóre sa zamysleli nad niektorými hlavnými otázkami a zapojili sa do [kvízu Kahoot](#). Žiaci takisto vytvorili prezentácie,

v ktorých sa podelili o prostriedky získané prostredníctvom hromadného financovania, a vyzbierané peniaze darovali miestnej potravinovej banke v Holandsku a zvieraciemu útulku v Poľsku. Lina povedala: „Táto skupina bola veľmi aktívna, najmä počas pandémie COVID-19, okrem toho sme mávali aj stretnutia. Plánovali sme úlohy a potom sme si ich rozdelili, a mali sme niekoľko veľmi aktívnych účastníkov. Všetku prácu urobili spoločne.“ Pokiaľ ide o zapojenie rodičov, okrem povolenia, o ktoré sme ich požiadali, žiaci nemali potrebu ani chuť zapojiť ich, keďže žiaci sú už starší, a ako Lina povedala: „Cítia sa ako dospelí.“

Súvis s výročnou témou

Na základe pohľadu učiteliek je projekt spojený s tohtoročnou témou eTwinning, pretože sa žiaci učili o inteligentných mestách a koncepciách spojených s technológiami, prírodou, udržateľnosťou, infraštruktúrou a so zmenou klímy. Upozornili, že „predmetom projektu je udržateľnosť. Zaoberá sa inteligentnými prvkami, napríklad inteligentnými budovami, energiou, zdravím, infraštruktúrou, vzdelávaním atď., čo zodpovedá Novému európskemu Bauhausu

a ľuďom spolupracujúcim na tvorbe nových výtvorov tak, ako pôvodný Bauhaus podporoval kreativitu.’

Počas projektu žiaci pracovali s témami, ktoré ich zaujímali, a spolupracovali na tvorbe rôznych výstupov, ako sú kvízy, prezentácie, plagáty a články do časopisov a zblížovali sa s prírodou a miestnou spoločnosťou. Okrem zložky výročnej témy, ako je udržateľnosť, sa projekt týkal aj aspektu „spolupatričnosti“, keďže učitelia a žiaci spolupracovali so svojimi partnermi na tvorbe inteligentného občianskeho centra. Na základe svojich skúseností v tomto projekte aj učiteľky, s ktorými sa uskutočnili rozhovory, uviedli, ako si predstavujú svoju vysnívanú školu, spolu s niekoľkými postrehmi o žiakoch. Napríklad Lina povedala: „Naša vysnívaná škola podporuje dialóg medzi všetkými a zasadzuje sa za život v súlade s prírodou.“ Jedna z opýtaných učiteliek poznamenala, že žiaci by uprednostnili „rozoberanie odborov, nie štúdium predmetov“, zatiaľ čo druhá zdôraznila, že „hoci sú v súčasnosti dosť zvyknutí na technológie, potrebujú od nás [učiteľov] určité výzvy. Ak tieto výzvy nemajú, väčšinou nevedia, že tieto webové nástroje existujú, alebo ako a prečo ich používať.“

Názor odborníka na projekt

Odborník: Orestis Trasanidis, Európsky inovačný a technologický inštitút (EIT) spoločensťvo pre UI, EIT Digital
Orestis je držiteľom troch inžinierskych titulov v environmentálnom inžinierstve v oblasti udržateľnosti, IKT a inteligentných miest. Na pozícii konzultanta pre udržateľnosť inovácií a projektového vedúceho pre organizácie a miestne orgány vypracoval ambiciózne urbanistické stratégie a projekty v EÚ. V súčasnosti vedie koordináciu spoločensťva EIT pre umelú inteligenciu.

Prečo je téma projektu v súčasnosti dôležitá?

Rýchla urbanizácia a nadmerná spotreba v súčasnosti vyvíjajú veľký tlak na existujúce mestské problémy. Z tohto dôvodu sa objavila koncepcia inteligentných miest a občanov, ktorá má čeliť očakávaným nepriaznivým

vplyvom. Preto je téma projektu v súlade s potrebou posilniť občanov a odborníkov a pripraviť ich tak spoločne prijímať a vytvárať efektívne a udržateľné riešenia využívajúce inteligentné technológie.

Aké osvedčené postupy a príklady, podľa vášho názoru, ponúka projekt na vyučovanie tejto témy?

Zážitková forma vyučovania a učenia sa v rámci projektu je pomerne zaujímavý a zároveň náročný postup, ktorý zvyšuje zapojenie žiakov a autentickosť úloh. Je nevyhnutné vytvárať väzby medzi prostredím a každodenným životom žiakov a tým, čo sa v škole učia. Okrem toho prispôsobenie činností spolupráce je mimoriadne dôležitým postupom, ktorý tento projekt predstavil. V tejto súvislosti by sme nemali zabúdať, že inteligentné mestá umožňujú riešiť rôzne mestské problémy prostredníctvom konštruktívneho vzájomného porovnávanía s interakciou viacerých zainteresovaných strán a samozrejme občanov, ktorí by mali byť v tomto procese aktívni.

Aké sú, podľa vášho názoru, silné prvky tohto projektu?

Jedným z najsilnejších prvkov projektu je, že mladí ľudia analyzovali problém, ako sú inteligentné mestá, ktorý má viacero rozmerov, a zamýšľali sa nad

ním. Je mimoriadne dôležité prelomiť bariéry medzi vedomosťami a umožniť žiakom osvojiť si medziodvetvový prístup a využívať zručnosti kritického myslenia. Medzinárodné tímy v projekte spolu s použitými aktívnymi vzdelávacími prístupmi navyše prispievajú k podpore zmyslu pre inteligentné občianstvo. A nakoniec, zmiešané učenie ponúka žiakom vynikajúcu príležitosť získať čo najviac z oboch strán. Na jednej strane majú žiaci možnosť pozdvihnúť svoju digitálnu gramotnosť používaním rôznych nástrojov a na druhej strane sa podnecujú, aby sa učili zo svojich miest a porozumeli integrácii digitálnych aspektov do fyzického sveta.

Aké zdroje alebo relevantné materiály by ste navrhli na vyučovanie tejto témy?

Mestá na celom svete názorne predvádzajú, ako je možné používať nástroje kolektívnej inteligencie s cieľom čerpať z technologického vývoja a vytvoriť naozaj inteligentné mestá. Metóda Crawford slip a analýza metódou rozhodovacej matice sú príkladmi jednoduchých a predsa efektívnych typov brainstormingu. Umelá inteligencia je základom inteligentných technológií, takže na skúmanie vznikajúcich

zručností a profesijných úloh by boli užitočné nasledujúce nástroje.

AI Skills for Professionals je nástroj poháňaný umelou inteligenciou, ktorý umožňuje používateľom identifikovať profesijný profil a zobraziť zoznam kurzov, ktoré im môžu pomôcť získať zručnosti potrebné pre prácu, na ktorú sa hodia.

AI Education Map je nástroj na prieskumnú analýzu, ktorý umožňuje používateľom skúmať prepojenie medzi typmi technológií, rolami umelej inteligencie a kurzami prostredníctvom interaktívnej sieťovej vizuálnej databázy.

4

Záver

Tohtoročná téma eTwinning – Nový európsky Bauhaus – zahŕňa mnohé predchádzajúce témy projektu eTwinning: okrem iného aj mediálnu gramotnosť a dezinformácie, inklúziu, demokratickú účasť, zmenu klímy a kultúrne dedičstvo. Ako v predslove spomenula komisárka Mariya Gabrielová, Nový európsky Bauhaus je pozvaním snívať, predstavovať si a experimentovať s tým, ako môžeme vybudovať udržateľnú a inkluzívnu budúcnosť na základe hodnôt, ktoré spájajú Európu.

Téma je v súlade s prioritami programu Erasmus+, ktorý sa vo všetkých svojich aktivitách usiluje podporovať rovnosť príležitostí a prístupu, ako aj inklúziu a rozmanitosť. Súvisí aj s výzvami, na ktoré upozornila pandémia COVID-19, akou je potreba digitálnej transformácie Európy. Pedagógovia aj študenti by si mali rozvíjať digitálne zručnosti a dokázať využiť všetky možnosti, ktoré digitálne technológie ponúkajú.

Ako sa odzrkadľuje v prípadových štúdiách, eTwinning podporuje zmes digitálnych a nedigitálnych postupov tým, že presadzuje používanie rôznorodých vzdelávacích prostredí a aktívnych vzdelávacích prístupov. Učители a žiaci vychádzajú „za

múry školskej budovy“ a rozvíjajú si kompetencie prostredníctvom rôznych pedagogických metód, ako je objavné vzdelávanie, projektové vzdelávanie a vzdelávanie metódou prevrátenej triedy. Rozmanitosť vzdelávacích prostredí a prístupov je v súlade s odporúčaním Európskej rady týkajúcim sa zmiešaného učenia – pričom „zmiešané učenie“ je pojem, ktorým sa označuje vzdelávanie využívajúce viac ako jeden prístup k vzdelávaniu, spája vzdelávanie v škole so vzdelávaním v iných prostrediach – ako sú podniky, centrá odbornej prípravy, diaľkové vzdelávanie, vonku alebo v prostredí kultúrnych pamiatok – a rôzne digitálne a nedigitálne nástroje. Ako účastníci eTwinning uviedli v rozhovoroch, zmiešané učenie ponúka to, čo žiaci potrebujú na flexibilné, všestranné a inkluzívne vzdelávanie. Projekty zahrnuté v tejto knihe eTwinning sú dobrými príkladmi toho, ako sa dá úspešne skĺbiť prostredie školy, digitálne prostredie a vonkajšie a komunitné prostredie.

Program Erasmus+ podporuje sociálne a medzikultúrne kompetencie, kritické myslenie a mediálnu gramotnosť. Je to zrejme z prípadových štúdií prezentovaných v tejto publikácii, pretože žiaci v rôznom veku pracovali s rôznorodou škálou tém,

zapájali sa do svojich komunít a efektívne spolupracovali so žiakmi z rôznych krajín. Žiaci predškolských zariadení si vo svojich školských záhradách vybudovali biotopy včiel a maľbami skrášlili steny škôl. Žiaci základných škôl zorganizovali štrajky posediačky a sprievody s cieľom zvýšiť informovanosť o problémoch planéty a oslovili miestne komunity a žiaci stredných škôl sa učili o hromadnom financovaní, vyzbierali peniaze a darovali ich komunitným organizáciám.

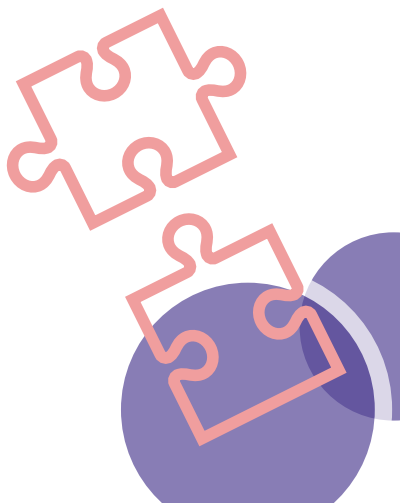
Nový európsky Bauhaus takisto uznáva potrebu znovu sa spojiť s prírodou, potrebu, ktorá sa odzrkadľuje v projektoch eTwinning Mission #Explorers of Nature a European Art 2.0. V projekte Mission #Explorers of Nature učitelia zorganizovali vyučovanie na školskom ihrisku a v projekte European Art 2.0 žiaci objavovali virtuálne muzeálne výstavy. Žiakov v projekte eTwinning zaujímali témy ako inteligentné mestá a udržateľnosť. Spájajú sa s koncepciami ako „15-minútové mestá“, ktoré umožňujú občanom prístup ku kľúčovým službám a k vybavenosti v pešej vzdialenosti,

ako je opísané v iniciatíve Nový európsky Bauhaus.

Na základe tejto knihy je jasné, že existujú školy, učitelia a projekty, ktoré pripravujú pôdu pre mladých ľudí na budovanie krásnej, udržateľnej a inkluzívnej budúcnosti. Žiaci snívajú o ekologických školách s dúhovými farbami, hribovou strechou a najmodernejšími technológiami. Takisto si predstavujú školu, ktorá víta ľudí z rôznych kultúr, kde sú všetci šťastní a kde majú žiaci priestor diskutovať o aktuálnych otázkach, vzájomne sa spoznávať a spoločne vytvárať kolaboratívne projekty. V odpovediach na otázku o vysnívanej škole sa väčšina žiakov zapojených do týchto šiestich projektov odvolávala na zásady a hodnoty, ktoré sa spájajú aj s Novým európskym Bauhausom. Ostáva preskúmať, ako by sa mohli premietnuť do usmernení na renováciu fyzických priestorov. Nový európsky Bauhaus nám poskytuje príležitosti prerobiť tieto priestory a snívať o budúcnosti, pričom eTwinning ponúka žiakom a učiteľom priestor na to, aby sa zapojili, tvorili a podnikali kroky na uskutočnenie svojich snov.

Zoznam použitej literatúry

- Rada Európskej únie (2021), odporúčanie Rady z 29. novembra 2021 týkajúce sa metód zmiešaného učenia v záujme vysokokvalitného a inkluzívneho primárneho a sekundárneho vzdelávania, Ú. v. EÚ C 504, 14.12.2021, s. 21 ([https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX %3A32021H1214 %2801 %29](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A32021H1214%2801%29)).
- Európska komisia (2022), návrh odporúčania Rady týkajúceho sa učenia zameraného na environmentálnu udržateľnosť, COM(2022) 11 final ([https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX %3A52022DC0011&qid=1647944342099](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A52022DC0011&qid=1647944342099)).
- Európska komisia (dátum neuvedený), „Európska zelená dohoda: snaha stať sa prvým klimaticky neutrálnym kontinentom“ (https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_sk).
- Európska komisia (dátum neuvedený), „Priority programu Erasmus+“ (<https://erasmus-plus.ec.europa.eu/sk/programme-guide/part-a/priorities-of-the-erasmus-programme>).

Ďalej uvádzame zoznam všetkých učiteľov partnerských škôl podľa projektu eTwinning.

Mission #Explorers of Nature

Claudia Murelli (zakladateľka), Istituto Comprensivo Statale (ICS) 'Dante Alighieri', Opera, Miláno, Taliansko

Kristīna Bernāne (zakladateľka), Priekuļu pirmsskolas izglītības iestāde 'Mežmaliņa', Cēsis Municipality, Lotyšsko

Anna Monopoli, ICS 'Dante Alighieri', Opera, Miláno, Taliansko

Antonella Milana, ICS 'Leonardo Da Vinci', Ispica, Ragusa, Taliansko

Antonina Calvo, ICS 'Leonardo Da Vinci', Ispica, Ragusa, Taliansko

Katerina Chatjoui, 14 Ολοήμερο Δημοτικό Σχολείο Βο-όλου, Volos, Grécko

Liene Pastuhova, Priekuļu pirmsskolas izglītības iestāde 'Mežmaliņa', Cēsis Municipality, Lotyšsko

Loredana Branca, ICS 'Leonardo Da Vinci', Ispica, Ragusa, Taliansko

Lucia Maria Barbara, ICS 'Dante Alighieri', Opera, Miláno, Taliansko

Malvina Grammeni, 14 Ολοήμερο Δημοτικό Σχολείο Βόλου, Volos, Grécko

Manuela Rastelli, ICS 8 di Pescara 8, Pescara, Pescara, Taliansko

Manuela Sarta, ICS 'Leonardo Da Vinci', Ispica, Ragusa, Taliansko

Natalina Caldini, ICS 'Leonardo Da Vinci', Ispica, Ragusa, Taliansko

RosaMaria Monaca, ICS 'Leonardo Da Vinci', Ispica, Ragusa, Taliansko

Silvia Gisonda, ICS 'Dante Alighieri', Opera, Miláno, Taliansko

Steinunn Sigurgeirsdottir, Leikskólinn Álfaheiði, Kópavogur, Island

Valeria Giacomelli, ICS 'Dante Alighieri', Opera, Miláno, Taliansko

Vasiliki Ziajka, 1ο Δημοτικό Σχολείο Σκιάθου, Skiathos, Grécko

Earth should not be a frying pan! (ESBF)

Angeliki Kougiourouki (founder), 1st Experimental Primary School, Alexandroupoli, Grécko

Marina Screpanti (founder), Istituto Comprensivo 3 Chieti, Chieti, Chieti, Taliansko

Daniele Aceto, Istituto Comprensivo 3 Chieti, Chieti, Chieti, Taliansko

Raffaella D'Amicodatri, Istituto Comprensivo 3 Chieti, Chieti, Chieti, Taliansko

School of Magic Inspiring Learning Experiences (SMILE)

Liliana Nederita (founder), Liceul de Limbi Moderne si Management, Chişinău, Moldavsko

Sandra Steinbock (founder), Bundesgymnasium und Bundesrealgymnasium Braunau am Inn, Braunau Am Inn, Rakúsko

Antonio Bonachera, Colegio Divino Maestro, Granada, Španielsko

Carol Fynn, Midleton Christian Brothers School, Midleton, Írsko

Daniela Scarlii, Liceul de Arta 'Stefan Luchian', Botoșani, Rumunsko

Fatma Barlas, Emine Emir Şahbaz Bilim ve Sanat Merkezi, Odunpazarı, Turecko

Manuel Cadete, Agrupamento de Escolas Domingos Sequeira, Leiria, Portugalsko

Maria Luca, Liceul de Limbi Moderne si Management, Chișinău, Moldavsko

Melanie Dattendorfer, Bundesgymnasium und Bundesrealgymnasium Braunau am Inn, Braunau Am Inn, Rakúsko

Miroslava Borovcová, Gymnázium Vysoké Mýto, Vysoké Mýto, Česko

Monika Khan, Zespół Szkół w Wysokiej Głogowskiej, Wysoka Głogowska, Poľsko

European Art 2.0

Andrea Ullrich (founder), Gymnasium Georgianum, Hildburghausen, Nemecko

Andreas Galanos (founder), Gymnasio Adendrou (former 2nd Gymnasio Chalkidonas), Xalkidona Thessaloniki, Grécko

Andreas Roßt, Gymnasium Georgianum, Hildburghausen, Nemecko

Annette Bock, Gymnasium Georgianum, Hildburghausen, Nemecko

Arjana Blazic, IX. gimnazija Zagreb, Zagreb, Chorvátsko

Edyta Bieniek, Szkoła Podstawowa im. Josepha von Eichendorffa w Krośnicy, Krośnica, Poľsko

Nadine Schmidt, Gymnasium Georgianum, Hildburghausen, Nemecko

Futurtopia

Claudine Coatanéa (founder), Lycée Michelet, Vanves, Francúzsko

Patrizia Roma (founder), Istituto Tecnico Tecnologico Statale 'Alessandro Volta', Perugia, Perugia, Taliansko

Ewa Gajek, Dolnośląski Zespół Szkół w Karpaczu, Karpacz, Poľsko

Jurgita Steinbusch, RSG 't Rijk's Bergen op Zoom, Bergen op Zoom, Holandsko

Lucyna Nocoń-Kobiór, Zespół Szkół nr 1 w Pszczynie, Pszczyna, Poľsko

Theodora Gkeniou, Γενικό Λύκειο Πεντάπολης Σερρών, Serres, Grécko

Be Smart – Be Part!

Simone van Belkom-Poppelaars (founder), Koning Willem 1 College, Den Bosch, Holandsko

Ulrike Kahl (founder), Freiherr-vom-Stein-Berufskolleg, Minden, Nemecko

Aida Lopez, IES La Guineueta, Barcelona, Španielsko

Amanda van Dijk, Carolus Clusius College, Zwolle, Holandsko

Lina Maria Pereira, Agrupamento de Escolas D. Maria II, Sintra, Cacém, Portugalsko

Marion van Kempen, Koning Willem 1 College, Den Bosch, Holandsko

Marlene Serras, Agrupamento de Escolas D. Maria II, Sintra, Cacém, Portugalsko

Marzena Miazek-Banach, IV Liceum Ogólnokształcące im. Jana Pawła II w Łukowie, Łuków, Poľsko

Mercè Rodriguez, Freiherr-vom-Stein-Berufskolleg, Minden, Nemecko

Sandra Lobo, Agrupamento de Escolas D. Maria II, Sintra, Cacém, Portugalsko

Verena Weiß, Freiherr-vom-Stein-Berufskolleg, Minden, Nemecko

AKO SA SPOJIŤ S EÚ

Osobne

V celej Európskej únii sa nachádzajú stovky centier Europe Direct. Adresu najbližšieho centra nájdete online (european-union.europa.eu/contact-eu/meet-us_sk).

Telefonicky alebo písomne

Europe Direct je služba, ktorá zodpovie vaše otázky o Európskej únii. Túto službu môžete kontaktovať:

- na bezplatnom telefónnom čísle: 00 800 6 7 8 9 10 11 (niektorí operátori môžu tieto hovory spoplatňovať),
- na nasledujúcom štandardnom čísle: +32 22999696,
- prostredníctvom nasledujúceho formulára: european-union.europa.eu/contact-eu/write-us_sk.

AKO NÁJSŤ INFORMÁCIE O EÚ

Online

Online informácie o Európskej únii vo všetkých úradných jazykoch EÚ sú k dispozícii na webovom sídle (europa.eu).

Publikácie EÚ

Publikácie EÚ si môžete prezrieť na stránke op.europa.eu/en/publications. Väčší počet bezplatných publikácií je možné získať prostredníctvom služby Europe Direct alebo v miestnom dokumentačnom centre (https://european-union.europa.eu/contact-eu/meet-us_sk).

Právne predpisy EÚ a súvisiace dokumenty

Ak chcete prístup k informáciám z EÚ vrátane právnych predpisov EÚ od roku 1951 vo všetkých úradných jazykoch, navštívte webové sídlo EUR-Lex (eur-lex.europa.eu).

Otvorené údaje z EÚ

Portál data.europa.eu poskytuje prístup k otvoreným súborom údajov z inštitúcií, orgánov a agentúr EÚ. Údaje sa môžu bezplatne stiahnuť a opätovne použiť na komerčné aj nekomerčné účely. Portál takisto poskytuje prístup k množstvu súborov údajov z Európskych krajín.

Obráťte sa na nás

Ak máte záujem o ďalšie informácie o projekte eTwinning, pozrite si naše webové sídlo:

www.etwinning.net

Ak máte otázky o projekte eTwinning, obráťte sa na nás e-mailom:

eacea-eplus-etwinning@ec.europa.eu

Platforma European School Education Platform, ktorá bola uvedená do činnosti v roku 2022, je miestom stretnutia pre všetkých zamestnancov škôl (od vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve až po základné a stredné školy vrátane počiatočného odborného vzdelávania a prípravy), výskumníkov, tvorcov politik a iné zainteresované strany v oblasti školského vzdelávania.

Platforma European School Education Platform je jednotná platforma, ktorá integruje predchádzajúce platformy a služby eTwinning, School Education Gateway a Teacher Academy. Od roku 2022 sídli komunita eTwinning vo vyhradenej časti platformy European School Education Platform. Táto časť je prístupná len pre zamestnancov škôl overených národnými podpornými organizáciami. eTwinning sa od svojho uvedenia v roku 2005 rozrástol z občianskej iniciatívy na aktívnu komunitu škôl, do ktorej sa zapojilo viac ako 1 053 000 pracujúcich vo vyše 233 000 školách vo viac než 40 krajinách. eTwinning poskytuje bezpečnú digitálnu platformu, na ktorej sa učitelia venujú rôznym činnostiam od tvorby a realizácie európskych projektov spolupráce po nadväzovanie kontaktov a od účasti vo virtuálnych skupinách po profesijný rozvoj a partnerské učenie. eTwinning prostredníctvom platformy dostupnej v 30 jazykoch poskytuje celú škálu zdrojov a vzdelávacích možností pre učiteľov. Témami týchto zdrojov sú napríklad výhody práce s projektom eTwinning, zručnosti 21. storočia, používanie IKT vo vzdelávaní a balíky projektov na inšpiráciu a usmernenie. Zaregistrovaní učitelia majú prístup do vyhradenej časti platformy s obmedzeným prístupom nazývanej oblasť eTwinning.

Platforma European School Education Platform a komunita eTwinning sú financované programom Erasmus+, európskym programom na podporu vzdelávania, odbornej prípravy, mládeže a športu. Sú to iniciatívy Generálneho riaditeľstva Európskej komisie pre vzdelávanie, mládež, šport a kultúru. Platformu prevádzkuje Európska školská sieť (poskytuje koordináciu, obsah a služby) a spoločnosť Tremend Software Consulting SRL (poskytuje technickú infraštruktúru), obe na základe zmluvy o poskytovaní služieb uzavretej s Európskou výkonnou agentúrou pre vzdelávanie a kultúru (EACEA). Komunita eTwinning existuje aj vďaka podpore národných podporných organizácií financovaných programom Erasmus+ na základe dohôd o grante uzavretých s Európskou výkonnou agentúrou pre vzdelávanie a kultúru a vďaka podporným partnerom.

